

DRUGAČIJI

ŠKOLSKI LIST II. GIMNAZIJE SPLIT
VELJAČA 2022., GODINA V.

500. OBLJETNICA

ERASMUS + PROJEKT

MENTALNO ZDRAVLJE

DIGITALNA

FIKCIJA

ZVANA ŽIVOT

#FREEBRITNEY

TRAGEDIJA NA

ASTROWORLD

FESTIVALU

BANKSY

TEMA BROJA:

SLOBODA

PODLISTAK:

DRUGART

SADRŽAJ

- 4 **TEMA BROJA: SLOBODA**
Život u okovima zakona
- 6 Crni petak
- 8 Digitalna fikcija zvana život
- 10 Sloboda medija
- 12 Sloboda navijačima
- 13 Tragedija na Astroworld festivalu
- 14 Slobodan umjetnik: Banksy
- 16 Zemlja bez slobode: Sjeverna Koreja
- 17 Život bez slobode
- 18 **500. OBLJETNICA**
- 20 Izložba „Judita 500”
- 22 **I MI SMO DRUGAČIJI**
Ulicama New Yorka
- 23 Zvijezda je rođena
- 24 **RAZMIŠLJAJ(MO)**
Klimatske promjene
- 26 Mentalno zdravlje
- 27 Njeguemo različitosti
- 28 Mitovi o ženskosti
- 29 Maturanti, sretno!
- 34 **RODU O JEZIKU**
- 35 Natječaj na engleskom jeziku
Cvrčci nastupaju
36. Čitanje u fokusu
- 37 Noć knjige
- 38 Projekt osnaživanja jezika
- 39 Promocija romana profesorice Mrčela
- 40 Integrirana pismenost na djelu
- 44 **ZBIVANKA**
Božić u Drugoj
- 45 Čitanje u fokusu
Dan Europe u Drugoj gimnaziji
- 46 Dan sjećanja na žrtve Domovinskog rata
- Dar koji život znači
- 47 Druga na društvenim mrežama
English Spark
- 48 Drugačiji ponovno osvaja!
- 49 Filmska družina
- 50 Učenici na Enter konferenciji
- 51 Matematički ožujak
- 52 Međunarodno natjecanje iz
engleskog jezika
Možemo li izbjeći katastrofu?
- 53 Novo normalno
A Oskar (znanja) ide...Ivanu!
- 54 Literarni natječaj
Tjedan zabranjenih knjiga
- 55 Projekt Sustipan
- 56 S matematikom kroz život
Svjetski dan prevencije protiv suicida
- 57 Za mene je sreća
Supertalent profesora Bošnjaka
- 58 Podcasting u Drugoj gimnaziji
- 59 Tribina u gostima
Natječaj za kratku priču Tipka
- 60 **NAŠA PREPORUKA, VAŠ ODABIR**
Esmeralda
- 61 Oni koji su voljeni
- 62 Ekranizacija moderne bajke „Cruella”
- 63 Mistično u noveli Edgara Allana Poea
- 64 Shadow and Bone
- 65 Squid game
Film „Toma”
- 66 **SKITALICA**
- 67 Putovanje u Dansku
- 68 Putovanje u Poljsku

Nakladnik: Druga gimnazija Split **Za nakladnika:** Ivanka Kovačević, ravnateljica **Urednica:** Laura Kovačević **Lektorica:** Mia Amižić, prof. **Voditeljica Novinarske družine:** Mia Amižić, prof. **Novinarska družina:** Laura Kovačević, Marija Marušić, Nikolina Dominović, Magdalena Pejković, Melanie Biočić, Francika Burazer Turko, Mia Milković, Ema Gabela, Fiona Arsekin, Tali Škare, Kiara Rogač, Ena Topić, Dora Lalić, Nina Čatipović, Sara Šimundić, Marjana Brstilo, Nina Papić, Anamarija Biuk, Marčelina Petrić, Tvrtko Ložić **ilustratorica i autorica naslovnice:** Anja Kovač **Suradnici:** prof. Iva Polić, prof. Magdalena Mrčela, prof. Ema Bodrožić-Selak, prof. Anamarija Brzica, prof. Ana Pavičić Lešić, prof. Ajlin Andreis Sarun, prof. Silvana Soldo, Bepo Mihovilović, Maša Jovanović, Frane Maričić, Roko Karaman, Luči Sunko, Flora Bašić, Kristina Duvančić, Mia Čosić, Lucija Perišin, Elena Bandalović, Dora Vilibić, Martina Parčina, Lucija Rako, Filomena Javorčić, Marta Maleš, Lucija Kačić-Bartulović, Margarita Ivančević, Ana Žarković, Petar Paradžik, Dora Jagar, Marin Luketin, Lucija Pešo, Lea Radošević **Grafički dizajn:** Nika Tecilazić

UVODNA RIJEČ UREDNIČE

Posljednji put kada sam izašla iz aviona, uperili su mi „pištolj u glavu” i izmjerili temperaturu. Bio je to prosinac u Salzburgu na aerodromu Flughafen Salzburg, nekoliko dana prije nego što će svijet doznati da se koronavirus proširio na europsko tlo. Tada mi je taj uređaj bio jako nepoznat i čudan, a danas za njim svi posežemo kao za šalicom kave. Odemo do banke, „pištolj u glavu”. Polazemo vozački, „pištolj u glavu”. Šoping centar, „pištolj u glavu”. Tada nisam baš razumjela što će zaposlenicima stupnjevi naših temperatura i zašto ih to zabrinjava, ali čim sam kročila na tlo Maribora zaboravila sam i na brojke i na pištolje.

ostalim pripadnicima različitih subkulturalnih skupina koji još traže svoje pravo na **slobodu**.

Dio na koji bismo vam posebno željeli skrenuti pozornost jesu članci u kojima razmišljamo o stanju u svi-

**IZMEĐU SLOBODE I ZDRAVLJA SLIČNOST JE U TOME
ŠTO NJIHOVU PRAVU VRIJEDNOST SPOZNAJEMO TEK
ONDA KAD OSTANEMO BEZ NJIH.
- HENRY BECQUE**

Izašla sam hiperventilirajući od sreće kao i svaki put kada se zateknem na tlu izvan Hrvatske. Ujutro smo zajedno s gomilom ljudi šetali po gradu, centrima, pili vruću čokoladu brineći se jedino za to što ćemo dalje raditi. Mjesec dana nakon, potvrđen je prvi slučaj koronavirusa u Beču. Naravno, nastala je frka kod mojih. Mama je panično zvala doktoricu, pitala je smijemo li među ljude, što ćemo ako imamo COVID. Tada joj nitko nije mogao dati konkretan odgovor. Kao da su i oni bili svjesni da će proći još puno vremena do trenutka kada ćemo ponovno moći živjeti punim plućima. I doista, prošle su dvije godine, a mi smo još uvijek pod zabranama i indirektnim prisilama.

Život nam se svima okrenuo naglavačke, i dok pišem ovaj uvodnik svjesna sam da nabrajam stvari koje više nemamo, koje su nam oduzete. Svi mi težimo **slobodi** u ovim najtežim vremenima i svi je mi zaslužujemo. Govoriti ili napisati istinu postao je najteži zločin, a svi zakoni i deklaracije o **slobodi** govora ili **slobodi** medija postali su mrtvo slovo na papiru. Naš školski list upravo govori o tome, o pravima žena diljem svijeta, **slobodi** na životni odabir, **slobodi** navijačima i svim

jetu, o važnosti očuvanja mentalnog zdravlja, rušimo uvijek prisutne tabue o poimanju ženskosti i ponovno upućujemo na razvitak svijesti o klimatskim promjenama. Pronaći ćete još mnogo preporuka naših učenika i njihovih zanimljivih odabira iz svijeta umjetnosti. Uvijek su bili kulturološki osviješteni, a ni ove nam godine nisu zakazali zbog čega smo proširili rubriku njihovih preporuka. Obratite pozornost na ono što čitaju, slušaju i gledaju u **slobodno** vrijeme, sigurni smo da ćete pronaći i nešto za sebe!

I za kraj, ostavljamo vam umjetnički podlistak Dru-gArt koji je još nov u svom poslu, ali je i ove godine prepun likovnih, grafičkih, literarnih i fotografskih radova koji će vas kao i prethodnih godina oduševiti svojom raznolikošću i kreativnošću.

A sada, želim vam ugodno i zabavno čitanje! Ne zaboravite što vam ovaj broj školskog lista poručuje i ne zaboravite na svoje pravo na **slobodu** i sjetite se dobro poznatih Rousseauovih riječi... „Odreći se svoje **slobode** znači odreći se onoga što nas čini čovjekom.”

Vaša urednica

ŽIVOT U OKOVIMA ZAKONA

Što se dogodi kada se sloboda oduzme osobi, imali smo priliku vidjeti na medijski popraćenom slučaju Britney Spears. U posljednjih 13 godina mnogi su aspekti života ove pop princeze bili pod kontrolom njezina oca i drugih osoba pod oblikom zakonskog skrbništva koje se u američkom pravnom sustavu naziva „conservatorship“.

Piše: Melanie Biočić, 3.a

Omiljena „pop princeza“ svoj je nadimak dobila zbog utjecaja na pop glazbu tijekom kasnih 1990-ih i ranih 2000-ih godina, ali unatoč slavi i uspjehu izgubila je ono za čime je najviše žudjela: svoju slobodu. Vrh američkih top ljestvica dosegla je već u osamnaestoj godini hit singlom „Baby one more time“ i njezin je život od tog trenutka bio promijenjen. Radila je danonoćno uzdržavajući cijelu svoju obitelj, paparazzi su slijedili svaki njezin pokret i medijski je pritisak bio sve veći. Javnost je željela saznati sve o njezinu životu, a ona nije bila u mogućnosti proživjeti mladenačke godine kao i ostali vršnjaci. Na vrhuncu svoje karijere zabrinula je javnost nizom javnih incidenata zbog kojih su mnogi doveli u pitanje njezino psihičko zdravlje. To je vrijeme pop kulture ostalo zauvijek urezano u sjećanja obožavatelja diljem svijeta. Naslovne su stranice novina bile pune provokativnih fotografija poput one na kojoj sebi brije glavu i udara kišobranom fotografsko vozilo. Godine je 2008. dvaput primljena u bolnicu za privremenu psihijatrijsku procjenu, a nakon incidenta u kojem je navodno odbila predati svoje sinove bivšem suprugu, u sukob se umiješala i policija.

Kako bi zaštitili Britney od vlastitih postupaka koji bi utjecali na njezin život, u to vrijeme uspostavljen je trajni oblik zakonskog skrbništva koji se u američkom pravnom sustavu naziva „conservatorship“. On se obično dodjeljuje pojedincima za koje se smatra da imaju smanjenu mentalnu sposobnost. Sudovi interveniraju u takvim slučajevima i imenuju nekoga, najčešće drugu osobu iz obitelji, za

odlučivanje o financijskim i drugim važnijim životnim izborima. Njezino je skrbništvo podijeljeno na dva dijela: skrbništvo nad imanjem i financijama te skrbništvo nad Britney kao osobom. Prema odluci suda, njezin je otac Jamie Spears bio zadužen rukovoditelj skrbništva i osoba koja je trebala voditi računa o daljnim odlukama koje bi se provodile u dobrobit njegove kćeri. Situacija nije, naravno, bila bajna kao što se čini. Milijunski prihodi, raskošne vile i status ikone bili su samo djeličak nasljeđa ove glazbenice koja je izgubila sve stečeno od početka svoje karijere. Mnogi su pojedinci prepoznali situaciju u kojoj se Britney pronašla i okoristili se prisvajajući sebi dio njezinih primanja. S njezinim ocem na čelu, skupina stručnih osoba, sastavljena od odvjetnika, psihijataru, njegovatelja, me-

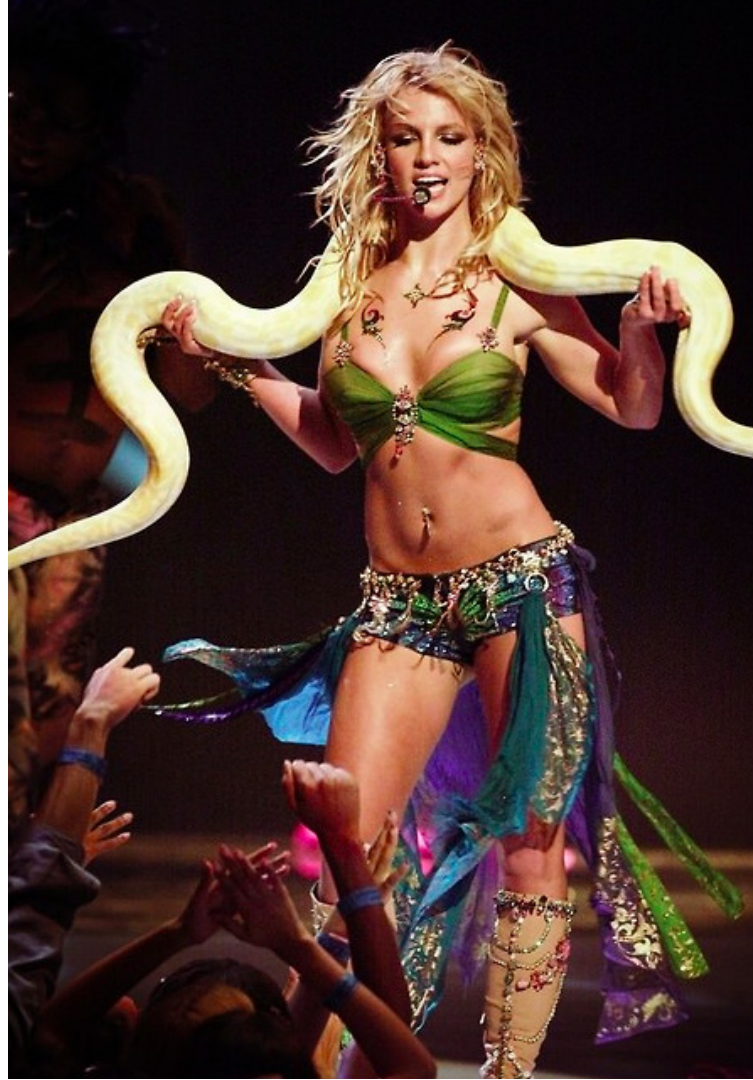
Fotografije preuzete s britneyspears.com

nadžera i drugih stručnjaka, nažalost, radila je sve samo ne u korist pop princeze. Britney je prisiljena ići na turneje, održavati fizički naporne kondicijske treninge, snimati i održavati dosegnuti status glazbenice. Često su je tjerali da uzima različite lijekove, zatvarali u rehabilitacijske ustanove kako bi uspjeli održati kontrolu nad njom.

U dokumentarcu „Britney Vs Spears“, koji možete pogledati na Netflixu, navodi se i da je osoblje osiguranja, koje je radilo za njezina oca, prisluškivalo telefon i spavaću sobu pjevačice. Zadirali su u njezin osoban život. Nije mogla održavati ljubavne i prijateljske odnose, njezini su posjeti sinovima bili strogo kontrolirani i limitirani, a otac joj je često prijetio i zabranom viđanja djece. Nije se smjela udati za dugogodišnjeg partnera, a kamoli razmišljati o ponovnoj trudnoći. Bilo joj je zabranjeno voziti auto, koristiti se vlastitim kreditnim karticama i odlaziti u kupovinu. Njezin život postao je pakao. Britney je tvrdila da se „boji svog oca“ i dokle god on ima kontrolu nad njom, odbila je vratiti se na pozornicu. U veljači 2021. godine, nakon dokumentarca New York Timesa, interes se javnosti za njezin slučaj znatno povećao. U svom pojavljivanju na sudu u lipnju, zatražila je od suca da prekine „nasilan“ dogovor i otkrila je svoja traumatična iskustva. U kolovozu iste godine Jamie Spears je tvrdio da je spreman odstupiti s mjesta skrbnika svoje kćeri „kad bude pravo vrijeme“. Pravo je vrijeme bio sudbonosni 12. studenog 2021. godine kada je napokon sudskom odlukom suspendiran s tog mjesta. Pjevačica je „suočena s desetljetnom noćnom morom, noćnom morom koju su orkestrirali njezin otac i drugi“, rekao je njezin odvjetnik.

Veliku ulogu u oslobađanju Britney od rukovodeće skupine imali su sudionici pokreta #freebritney. Riječ je o neprofitnoj američkoj organizaciji koja je činila sve kako bi javnosti otkrila detalje slučaja u kojem je zarobljena Britney. Pokret #freebritney postao je prepoznatljiv na svim društvenim mrežama, a mnogi su se fanovi javili i pridružili skupini koja se borila za slobodu poznate pjevačice. Samo četiri dana nakon što je njezinoj mori došao konačno kraj, Britney je izjavila da joj je pokret #freebritney spasio život.

#FREEBRITNEY

„Iskreno, moj je glas bio prigušen i prijetio mi je toliko dugo, i nisam mogla progovoriti ili bilo što reći... Iskreno mislim da ste mi spasili život na neki način. 100 posto.“ Također je izrazila nadu da će priča o njezinu skrbništvu koji je i dalje relativno neuobičajen slučaj, „utjecati i napraviti neke promjene u korumpiranom pravnom sustavu SAD-a“.

Instagramski profil organizacije #freebritney možete pronaći učitavanjem priloženog QR koda. Nakon oslobođenja Britney Spears, ova se neprofitna organizacija usmjerila na slučajeve drugih poznatih osoba čije su slobode oduzete zbog odluke suda o trajnom skrbništvu.

SCAN ME!

CRNI PETAK

Jedan od najvećih fenomena modernog doba tzv. „Black Friday“, odnosno „Crni petak“ dan je kada svi potrošači svijeta kreću u nekontrolirane kupovine u potrazi za što jeftinim artikom. Postoje različite priče o nastanku ovog fenomena i ne zna se točno vrijeme njegova nastanka. Već dugi niz godina slavi se već prvi dan nakon Dana zahvalnosti, blagdana koji se obilježava u Sjedinjenim Američkim Državama.

Piše: Nina Papić, 2.f

čas biti dostavljeni na vašu kućnu adresu. Crni je petak ušao u sve pore našeg postojanja i moguće je slaviti ga i iz udobnosti vaših domova. Digitalnom se kupovinom ne trebate brinuti da ćete završiti na jednom od najproširenijih videa koji prikazuju sapience kao posrnule luđake u utrci za novim cipelama ili novom torbicom. Ili pak novim setom noževa.

Pod opsadom

Svima nam je dobro poznato da se konzumerizam širi ruku pod ruku s reklamama. (A mi smo mislili da se koronavirus brzo širi?) On je često namjerno izazvan od strane prodavača u svrhu potenciranja veće potražnje za proizvodom. Nažalost, zbog čitave propagande ljudi ne razmišljaju što i tko zapravo stoji iza toga, a pogotovo što im zaista (ne) treba. Ipak, nemoguće je ponekad ne zapitati se ko-

ŽIVOT U SVIJETU SNIŽENJA I RALJAMA KONZUMERIZMA

Stani u red

U posljednjem tjednu listopada slavi se Crni petak, potrošački blagdan čiji se značaj s vremenom proširio i danas se slavi u skoro pa svakom kutku svijeta. On označuje začetak predbožićne euforije zbog velikih sniženja i kupovine po novim cijenama. Vjerujem da ste se svi barem jednom u životu zgrozili nad videoisječcima, fotografijama i memovima koji prikazuju potrošačke mase, posebice u SAD-u, kako kampiraju ispred trgovina jer se trude uhvatiti što više proizvoda po novoj, nižoj cijeni. Vjerujem da je uslijedilo iščuđavanje, lagani posmijeh te odokativna procjena IQ-a jednog kampera koji danima može stajati u redu bezglavo čekajući. Malo boljom analizom situacije i uzimajući u obzir neke tehnološke pogodnosti i modernizaciju svijeta u kojem živim danas, zapitam se... Koliko smo uopće od njih različiti?

Srećom, sad živimo u digitalnom svijetu koji nam, osim ekranske ovisnosti, omogućuje i uštedu vremena čekanja u redu jer sada možete naručiti online željene proizvode po niskoj cijeni, a oni će za

lika je uistinu vrijednost proizvoda kojeg ste uspjeli kupiti po sniženoj cijeni od 99 kn? Jasna je činjenica da prodavač ostvaruje profit prodajom artikla koji je snižen i do 80% od iznosa početne cijene. Mnogi se zapitaju, ali njihov se tračak kritičizma vrlo lako gubi pri dodiru na dugoiščekivani predmet. Naravno, veliku većinu nije briga dokle god uspjevaju doseći snižene police i utažiti žeđ za materijalnim.

Siromašni pogon svjetskom tržištu materije

Mnogi radnici tekstilne industrije neumorno rade najčešće oko 11 sati na dan. Ovi radnici diljem svijeta rade u nedoličnim uvjetima za vrlo male plaće da bi oni i njihove obitelji mogle jesti. Umorni od mukotrpnog posla, nedovoljno sna zbog putovanja do radnog mjesta, nemaju vremena za dnevni odmor i vrijeme s obitelji. Njihov se cijeli život svodi na šivanje i izrađivanje odjeće koja se prodaje za nevjerojatno visoke cijene, a njihove plaće nisu dovoljne za osnovne životne potrebe. S druge strane ostatak svijeta, koji je u nešto boljem imovinskom stanju, pada na marketinške trikove prodavača. Još od dvadesetih godina prošloga stoljeća, odnosno

razdoblja koje je uslijedilo nakon Drugog svjetskog rata, ljudi su počeli biti skloni materijalnom. Većini je postao bitan samo vanjski izgled, nošenje markirane i dizajnerske odjeće koja je postala uvjet za prihvaćanjem i odobravanjem okoline. Osjećaj zavisti hrana je materijalistima koji na taj način dokazuju društvu. Ljudi se od malena uče o usavršavanju svog izgleda i dotjerivanju, stoga često neumjereno kupuju te čak posežu za estetskim zahvatima ne razmišljajući o posljedicama. Djeca razvijaju komplekse gledajući savršene proporcije tuđih tijela, istuširana lica neambicioznih potrošača. Promatrajući sve to, shvaćamo li koliko se značenje pojma uspjeh promijenilo kroz prethodnih nekoliko desetljeća?

Nismo sami na ovome svijetu

Osim društvenih i ekonomskih problema, konzumerizam uništava i okoliš. Zbog veće potražnje za robom, povećava se i potreba za većom proizvodnjom. To, naravno, dovodi do većih onečišćenja i

raspršivanja opasnih tvari, krčenja šuma te ubrzanja klimatskih promjena. Čudesna bića svjetske flore i faune više nisu u mogućnosti pronaći podobne uvjete za život zbog količine fekalija koje ljudska rasa stvara pa bježe u potrazi za boljim životom i svijet se mijenja. Mi, ljudi i dalje srljamo materijalnom, nikada nismo zadovoljeni i samo dajemo povoda proizvodnji koja s jednim manipulativnim smiješkom promatra razvijenu ovisnost. I unatoč razvijenoj svijesti o klimatskim promjenama, osviještenosti o ekologiji, razvoju mentalnih bolesti, svijet i dalje svoje većinske žitelje gura u ralje konzumerizmu jer budućnost je ovog blagdana sve samo ne na zalasku. U prijevodu, na dobrom smo putu u egzistencijalni nepovrat.

Preuzeto s mrežnih stranica.

DIGITALNA FIKCIJA ZVANA ŽIVOT

Društvene mreže fenomen su suvremenog društva koji uz svega par pokreta - *click, swipe, scroll* - omogućuje povezivanje sa svima, bez obzira gdje se nalazili ili što radili. Visoka stopa rasprostranjenosti društvenih mreža kod dobrog dijela njihovih korisnika razvila je određeni stupanj ovisnosti o njima pa je tako danas gotovo i nezamislivo funkcionirati bez istih. Sjetimo se samo panike i nekontroliranog *rifrešanja* virtualnih profila većine korisnika društvenih mreža prije koji mjesec kada su Facebook i Instagram pali na samo nekoliko sati.

POSTAJEMO LI ROBOVI VIRTUALNOG SVIJETA?

Piše: Bepo Mihovilović, 2.f

Primarni su korisnici društvenih mreža adolescenti i osobe mlađe odrasle dobi, a istraživanja su dokazala da čak 90% mladih upotrebljava društvene mreže među kojima su najpopularnije: Facebook, WhatsApp, Instagram, Twitter, TikTok i druge. Konačnim prihvaćanjem važnosti očuvanja mentalnog zdravlja i razbijanjem fikcije o ovoj zabranjenoj tabu temi, posljednjih godina posebnu pažnju privlači utjecaj ovog fenomena društvenih mreža na mentalno zdravlje mladih.

Kao jednu od prvih negativnih posljedica društvenih mreža sociolozi i psiholozi primjetili su povećani osjećaj usamljenosti. Znanstveno je dokazano da su međuljudski odnosi koje gradimo licem u lice trajan izvor osobnog zadovoljstva i sreće i ne mogu se mjeriti s kratkotrajnom satisfakcijom trenutka kada nam netko pošalje zahtjev za prijateljstvo ili

klikne *follow*. Također, valja samo usporediti vlastitu recepciju i emocije kada vidimo ili napišemo LOL ili smajličić na mrežnim platformama, naspram situacije kojoj se smijemo u društvu. Interakcija s prijateljima isključivo preko ekrana nepoželjna je, u okruženju u kojem se sve vrti oko brojeva lajkova i pregleda, smanjenje broja istih može kod mladih rezultirati pojačanim osjećajem otuđenosti i osjećajem nedovoljne vrijednosti. Osoba nižeg samopouzdanja s negativnom predodžbom sebe pokušat će taj nedostatak kompenzirati povećanjem broja *online* pratitelja i fiktivnih prijatelja.

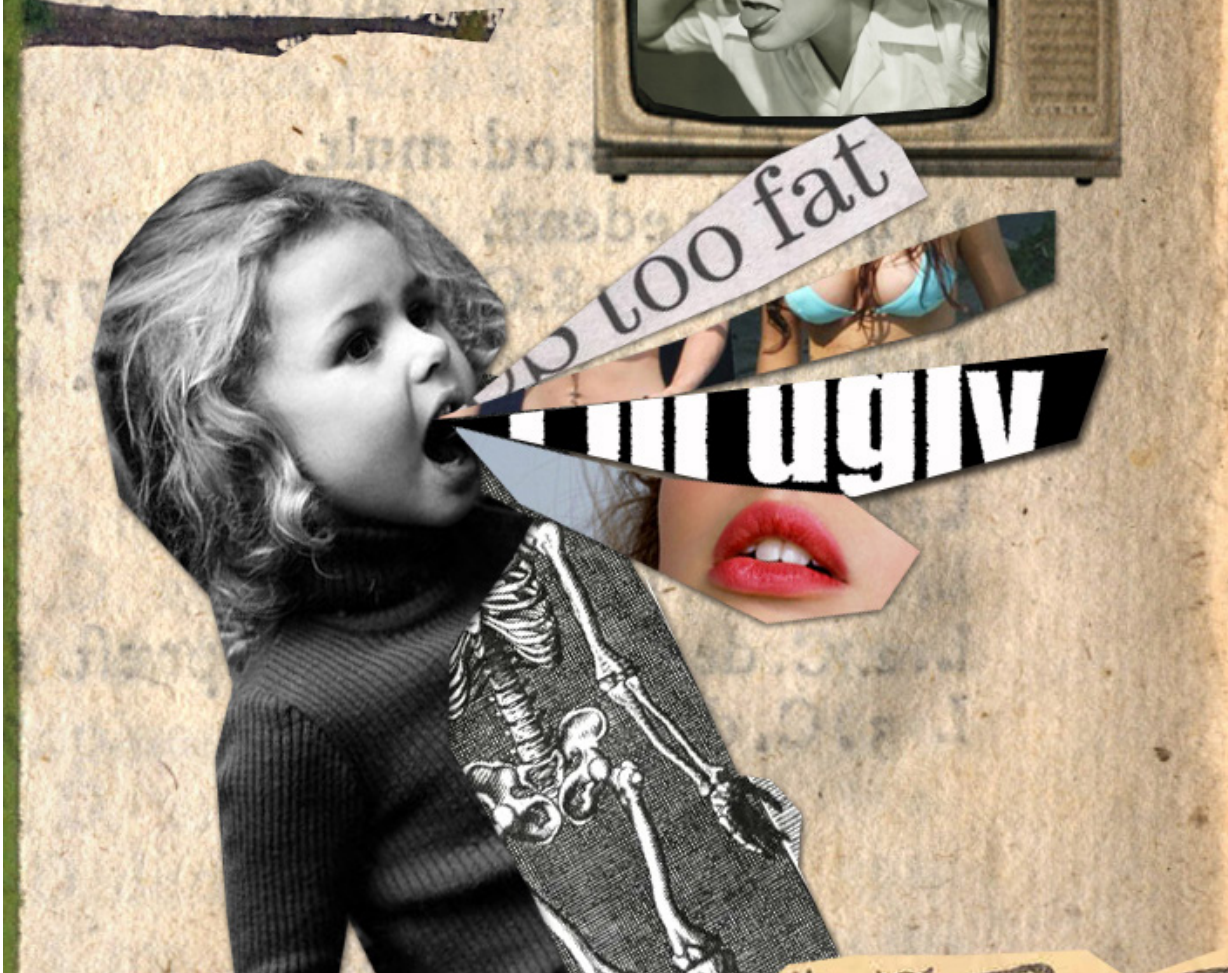
Prekovremeno vrijeme provedeno na društvenim mrežama i komunikacija skraćenicama, gifovima i smajličićima kod mladih može uzrokovati i slabljenje njihovih socijalnih i verbalnih vještina. Često ćete vidjeti i grupu mladih koji zajedno sjede za stolom u kafiću i ne razgovaraju, već provode dragocjeno vrijeme *skrolajući* svijetlećim ekranima.

Kao još jednu iznimno lošu stranu društvenih mreža jest činjenica da sve što vidimo na njima nije stvarno! Korištenje društvenih mreža može uzrokovati i

Rad autora VUHmex, preuzeto s mrežnih stranica devianart.com

povećati razinu narcisoidnosti. U društvu ovisnom o društvenim mrežama, uz pomoć kojih pratimo međusobno svaki korak, važno je plasirati sliku kako je oko nas sve idilično, estetski zadovoljavajuće i lijepo. Gledajući tako retuširane fotografije influncera, osobito pripadnica ženske populacije, dolazi do krive percepcije i poimanja vlastitog tijela. Instagram se tako najčešće ističe kao društvena mreža koja je najbolji odraz suvremene kulture koja tijelo objektivizira i promovira nedostižne i nerealne standarde ljepote raznim filterima za povećanje usana, izbjeljivanje kože i sl. Tome je, naravno, nepohodno i pridodati markiranu odjeću i vedute s brojnih putovanja koji postaju svojevrsni must have. Naravno, baš kao što i kovanica ima dvije strane, i društvene mreže imaju svoje dvije. Bazujući se trenutak na pozitivne, izdvojio bih lakšu dostupnost informacijama te zasnivanje jedne potpuno nove zajednice koju sami možemo birati. Zaštićeni iza ekrana, mladima se ponekad lakše

povjeriti o svojim problemima i postaviti pitanja kojih bi se u stvarnosti sramili. Zahvaljujući društvenim mrežama, omogućeno je lakše održavanje kontakta s prijateljima koji ne žive odmah vrata do vas.

U konačnici, kada bi se trebali sumirati utjecaji koje društvene mreže imaju na mlade, ne bi valjalo gledati isključivo samo pozitivne ili samo negativne učinke. Ovaj fenomen treba promatrati kao jedinstvenu cjelinu te imati na umu da pretjerano korištenje društvenih mreža nikada neće uspjeti, bez obzira koliko one to primamljivo reklamirale, zamijeniti žive odnose!

SLOBODA MEDIJA

Sloboda izražavanja temeljno je ljudsko pravo na kojemu se zasniva razvoj demokratskog društva i kao takva zaštićena je ustavima, zakonima i međunarodnim deklaracijama. U jeku pandemije vodeće su svjetske novine bile pune naslova kojima se izricao poriv za potpunom medijskom slobodom, a sloboda medijske slike nikada u svim državama svijeta nije bila potpuno jednaka. Je li dolazak pandemije utjecao na svijest o medijskoj (ne)slobodi, koliko je ona zaista temelj modernog 21. tisućljeća ili bi, pak, to tek trebala postati?

Sloboda medija - vertikala društva

Zataškavanje je COVIDA-19 primjer nedavne kontrole medija u Kini. Početak COVIDA-19 zabilježen je političkim zataškavanjem situacije kojemu su se pojedinci protivili pokušavajući objaviti istinu. Ta „revolucijska pobuna” vrlo je brzo ugušena davanjem otkaza, odvođenjem u zatvor ili pak proglašenjem informacija netočnim. U Kini je trenutačno više od 100 medijskih djelatnika u zatvoru što je više nego i u jednoj drugoj zemlji. Veliku je ulogu u toj kontroli medija odigrala i propaganda. No zbog mo-

SLOBODA PISANE RIJEČI VAŽNA JE ZA INTELEKTUALNI NAPREDAK DRUŠTVA!

Piše: Ema Gabela, 3.f

Kako u Hrvatskoj, tako i u svijetu, sloboda je medija sve ugroženija, a njezina slika sve zamrštenija. Broj aktivnih i podvesenih tužbi protiv medija i novinara iz dana u dan sve više raste. Prema podacima RSF-a, svjetske organizacije koja zagovara slobodu tiska i medija, pandemija je uzrokovala porast represije u cijelom svijetu, a zemlje poput Venezuele, Kine, Srbije i Kosova zatvarale su medijske djelatnike zbog praćenja izbijanja pandemije koronavirusa, a samo je 12 zemalja ocijenjeno „dobrima” kad su u pitanju medijske slobode. Riječ je o skandinavskim zemljama kao što su Finska, Norveška, Švedska i Danska. Među najniže rangiranim državama su države poput Kine, Turkmenistana, Sjeverne Koreje i Eritreje. Osim tužbi i represije, opalo je i povjerenje javnosti u novinarstvo i javne informacije.

gućnosti od prijetnje širenja informacija i pobuđenja novih ideja prema masivnom građanstvu, dolazi se u situaciju gdje se upotrebom raznih materijalnih i nematerijalnih sredstava pokušalo suzbiti širenje informacija društvu kako bi se suzbile posljedice. A te su posljedice usko povezane uz razvitak svijesti o plasiranju nepotpunih ili manje važnih informacija i jednake su shvaćanju šire slike medijske neslobode.

Prazni prostori kaveza

Još jedan dobro poznat primjer države u kojima vlada potpuna kontrola medija jest Sjeverna Koreja. U ovoj azijskoj državi mediji smiju objavljivati sve ono što nadležni organi odobre, bez obzira jesu li informacije istinite ili pak lažne. Situacija je (ne)slobode medija u ovoj totalitarnoj režimskoj zemlji užasavajuća. Kada bi netko pokušao objaviti neku istini-

tu informaciju koja je netom prije bila odbijena od nadležnoga, život tog pojedinca ne samo da bi bio ugrožen, već bi bili ugroženi životi i njegove obitelji ali i svih budućih generacija. Zanimljivo je da Sjeverna Koreja nikada nije Svjetskoj zdravstvenoj organizaciji prijavila infekciju koronavirusom, a malo je vjerojatno da ova država uspjela spriječiti prodiranje virusa s kojim se bori čitavi svijet. U ovoj samoizoliranoj državi o čijem stanju možemo trenutno samo nagađati jasno je da je potpuna cenzura glavno sredstvo službene kontrole javnih publikacija.

Neprijedena cesta istine

U Hrvatskoj je stanje slobode medija izrazito loše. Trenutno su aktivne najmanje 930 optužbe protiv medija i novinara dok su aktivna oko 35 kaznena postupka. Hrvatski novinari koji istražuju korupciju, organizirani kriminal ili ratne zločine često su izloženi kampanjama maltretiranja. Osim javnih osoba među tužiteljima se ističu i poneki političari, suci, pravne osobe. Velik broj tužbi glavni je pokazatelj da se situaciji ne nadzire kraj iako je, prema najnovijem izvješću RSF-a, na 56. mjestu na ljestvici slobode medija.

Razvijanje svijesti

Kao zaključnu riječ željela bih istaknuti da je u svijetu sloboda medija sve manje pod kontrolom moćnijih. Mnoge međunarodne organizacije djeluju na promoviranje i obrani slobode medija te se zalažu za slobodu novinara, a najpoznatije su Freedom House koji objavljuje godišnje rezultate slobode medija u svijetu, organizacija Reporteri bez granica te Međunarodna federacija novinara. Izrazito je važno za svakog pojedinca razviti svijest o medijskoj (ne) slobodi i znati raspoznati važnost i istinitost javnih informacija. Situacija je u mnogim dijelovima svijeta još uvijek loša, ali zajedničkim postupanjem moramo raditi na njezinu poboljšanju.

Važno je znati!

Dan slobode medija obilježava se 3. svibnja od 1993. godine čiji je cilj okupljanja i procjene stanja slobode medija. 2010. su godine u svijetu pogubljena 102 novinara dok je u posljednjih deset godina usmrćeno ukupno 788 novinara i to najviše u Iranu, Kolumbiji i na Filipinima.

Slika preuzeta s mrežnih stranica postinformation.medium.com.

SLOBODA NAVIJAČIMA

Navijači su pravi primjer da pravda ne vrijedi jednako za sve. Budući da živimo u vremenu kada je navijača (pritom ne misleći na one koji su derbi-navijači) sve više, za očekivati je dugoočekivane promjene u društvu. Iako neki i ne pripadaju toj subkulturi, mnogi su ljudi iskusili nepravdu od strane policije ili nekog drugog državnog tijela koje je „hijerarhijski“ iznad njih (nas).

Piše: Mia Milković, 3. f

Mnogima bi moglo zvučati čudno, no navijači su jedina skupina ljudi u Hrvatskoj kojoj se sudí po zakonima koji se odnose na ostale „pučane“. Oprimjereno (izvor: članak na Facebooku, 2017.): *Ako se na ulici potuče pet ljudi koji nisu navijači, oni mogu dobiti novčanu kaznu od 200 – 800 kn ili zatvor do trideset dana, međutim za isto djelo, ako se potuče pet navijača, predviđena kazna je od tri mjeseca do tri godine zatvora; Ako osoba koja nije navijač pali pirotehnička sredstva, puca iz vatrenog oružja i slično, može dobiti kaznu od 200 – 800 kn ili do 30 dana zatvora. Međutim, ako ste navijač i posjedujete baklju bez da je upalite, možete dobiti od dvije do 15 tisuća kuna kazne ili kaznu zatvora do 30 dana, a ako ste navijač i baklju upalite, kazna je od pet do 25 tisuća kuna, a zatvorska u rasponu od najmanje 30 do 60 dana. Dakle, ako se ne izjašnjavate kao navijač ili pak niste, manja je vjerojatnost da ćete imati teže posljedice po svoj novčanik ili da ćete udoban i topao krevet zamijeniti neudobnim zatvorskim. Iza rešetaka. To je jedna onih stvari koja se može dogoditi preko noći.*

Da isti zakoni ne vrijede za sve, lako se da iščitati pera mladih književnika (prof. Mrčela: Osvetnici), ali ne iz novinskih listova ili internetskih portala koji očito imaju neki prešutni sporazum da se o tome ne govori, a navijače se najčešće spaja, povezuje i svrstava u huligane, razbijače, drogaše, narkomane, ljude bez života i budućnosti i slične prišivene pridjeve koji u suštini nisu ni istiniti.

Represija navijača jača iz dana u dan, oprimjereno: šetam preko crvenog svjetla na semaforu u

Fotografija preuzeta sa službenih stranica Torcide.

klasičnom izdanju, policajac – ništa! Šetam najnormalnije kući oko 21 sat, policajac me zaustavlja, traži osobnu iskaznicu (koju ne bi trebala imati jer sam maloljetna!) i naplaćuje 500kn kazne jer je „nevažea“ (nije, tog sam prijepodneva zvala policiju i rekli su da vrijedi dok se ne proglasi službeni kraj pandemije). Bila sam, dakako, u Torcidinoj majici... Stoga, ikakvo obilježje navijačke skupine, u mom slučaju Torcidina majica, biva kažnjeno zbog nečijeg treniranja strogoće i utjerivanja „pravde“. Uz jačanje represije, jača i otpor navijača prema njima te kršenje zakona. Ukoliko se krše norme, ljudske vrijednosti slabe, budu prisutne, ali ne u mjeri kakva je za očekivati.

Licemjerni smo ako od toga okrećemo glavu jer je to nešto što se događa svaki dan, samo je problem jer se o tome nedovoljno govori, a prije će se povjerovati policajcu nego navijaču koji se nekad znao zateći na krivom mjestu u krivo vrijeme. Kad padnemo u njihove ruke, prekasno je za sve, obilježeni smo za cijeli život. Ako ne reagiramo mi, tko će? Ako ne sad, kad?

JER ISTI
ZAKONI NE
VRIJEDE ZA
SVE...

Izgubljeni životi na koncertu Trvisa Scotta

Drogirani policajac, gomila koja provaljuje ograde, ozlijeđeni, mrtvi. Ovo su prizori na koje se treba usredotočiti kako bismo bolje razumjeli što se uistinu dogodilo na koncertu repera Trvisa Scotta u Astroworldu, održanom početkom studenog 2021. godine. Ovaj je koncert završio tragedijom u kojoj je živote izgubilo osmero osoba, od kojih su neki bili maloljetni, a više od 300 ljudi bilo je ozlijeđeno. Policija još uvijek istražuje uzrok ovoj dinamici katastrofe, a neki su ozlijeđeni već podnijeli tužbe protiv slavnog repera i organizatora festivala.

Piše: Maša Jovanović, 2.f

U petak, 5. studenog 2021., Travis Scott nastupao je na pozornici festivala Astroworlf u Houstonu, gradu američke države Teksas. Festival je nazvan po bivšem zabavnom parku Astroworldu koji je Travis volio posjećivati kao klinac. To poslijepodne došlo je do nereda jer tisuće su ljudi uspjele probiti ogradu i ući u koncertni prostor bez ulaznice. U vrijeme početka koncerta, na tom otvorenom prostoru, količina je ljudi bila potpuno izvan kontrole. *Nisi se mogao pomaknuti, nisi mogao počešati lice,* rekao je sudionik BBC-ja. Publika se, već pretrpana i bez izlaza za bijeg, počela gurati u prostor u blizini pozornice. Guranje neobuzdane mase dovelo je do onesvješćivanja mnogih slušatelja i razvilo je paniku ogromnih razmjera. Glazba je bila iznimno glasna, a euforija nezaustavljiva da bi se spriječilo one koji su nasvjeso gazili na onesvješćene te ih na kraju i ubili. Kada se situacija malo smirila, došla su vozila hitne pomoći i uspjela su se progurati kroz publiku do žrtava ovog incidenta. U tom trenutku Travis, koji je imao poptunu kontrolu nad publikom

TRAGEDIJA NA ASTROWORLD FESTIVALU

i istovremeno vidio desetak vozila hitne pomoći među njom, odlučuje nastaviti sa svojim izvedbom, a publici naređuje da skaču kao nikada u životu. Ljudi su se počeli penjati po vozilima hitne pomoći te skakati po njima, a mrtvima se nije moglo prići.

Ovo nije bio prvi put da se slični incidenti događaju na koncertima repera. Scottove turneje poznate su kao divlje i nekontrolirane. Iako do ovakvih tragedija nikada nije došlo, Travis je u prošlosti bio dvaput uhićen pod optužbom poticanja nereda na svojim koncertima. Na jednom od njegovih njujorških koncerata, Travis je natjerao tada dvadesettrogodišnjeg Kylea Greena da tijekom izvedbe skoči s balkona trećeg kata u publiku što je njegov fan poslušno učinio. Kyle Green je, nakon nemilog događaja, ostao paraliziran za cijeli život. Tijekom nesreće Travis je nastavio svoj nastup i zanemario ozlijeđenog obožavatelja. Neki su ga branili i tvrdili da je to zadaća svih poznatih izvođača, ostati profesionalan i zanemariti sve pozivajući se na poznatu izreku *The show must go on*. Naime, jednom je prilikom Travis zaustavio svoj koncert. Bilo je to kada mu je jedan od mladića iz publike pokušao uzeti tenisice dok je Travis bio u publici. Travis tada naređuje zaustavljanje glazbe te potiče neke od obožavatelja da ga prebiju, a on prijeti da će ga ubiti.

Travis je za sada objavio videoisprike na društvenim mrežama u kojima kaže: *Nisam bio svjestan ozbiljnosti situacije. Kad god bih mogao shvatiti, znate, bilo što što se događa, znate, zaustavim nastup i, znate, pomognem im da dobiju pomoć koja im je potrebna i, naravno, platit ću pogrebe žrtava.* Nakon objave videa, mnogi su mu se počeli rugati imitirajući slavnoga repera i smatrajući video najgorom isprikom koju je svijet mogao čuti tvrdeći da je Travis snimao pod prisilom jer je na njemu djelovao kao da se pokušava prisjetiti unaprijed napisanih riječi. Na veliku žalost svijeta, desetak je ljudi mrtvo, a na mjestu tragičnog događaja danas stoje svijeće u znak sjećanja na izgubljene živote.

Banksy je pseudonim za uličnog umjetnika, poznatog po svojim politički tematskim i često kontroverznim grafitima. Njegova umjetnost prikazana je na ulicama, zidinama i mostovima gradova širom svijeta čime je stekao svjetsku slavu. Najpoznatiji je po svojoj originalnoj tehnici i provokativnim radovima na kojima se obično nalaze predmeti poput štakora, majmuna, policajaca, članova kraljevske obitelji i djece.

Piše: Nikolina Dominović, 4.a

Ovaj ulični umjetnik svoje radove prikazuje na javno vidljivim površinama i poznat je po upotrebi materijala zaštićenog autorskim pravima i subverzijama klasičnih slika. Njegovi su radovi u početku bili uglavnom slobodni iako je povremeno koristio šablone. Prepoznatljiv je po podebljanim slikama s provokativnim temeljnim porukama i duhovitim sloganima. Započeo je svoju „karijeru“ 90-ih i u početku je radio kao dio veće bristolske underground scene s Nickom Walkerom, Inkiejem i 3D-om koji su mu bili izvor inspiracije, a sa sve većom popularnošću razvio je vlastiti stil potpisa koji ga je razlikovao od ostalih uličnih umjetnika bristolske underground scene.

Njegov prvi poznati zidni mural bio je provokativan prikaz oglasa bivšeg odvjetničkog ureda na Stokes Croftu u Bristolu 1997. Na muralu je prikazan med-

SLOBODAN UMJETNIK

vjed koji lobira Molotovljev koktel u tri nereda. Tijekom 2000-ih dobio je mnogo publiciteta zbog hrabre prirode svog rada, karakteriziranog upечатljivim slikama, duhovitim sloganima i dubokim društvenim i političkim komentarima. Jednom smatran vandalom za uklanjanje javno vidljivih površina na zidovima, ulicama i mostovima, stekao je novo priznanje popularna i ulična umjetnika.

Zanimljivo je kako ovaj slobodan umjetnik uspijeva prikriti svoj pravi identitet. Danas postoje brojne teorije o njegovu identitetu. Smatra se da je Banksy možda Robin Gunningham, bivši učenik javne škole u Bristolu, a također se priča da je Banksy možda i žena. Nijedna od ovih brojnih teorija nikada nije potvrđena jer Banksy svoje sljedeće korake pomno planira, a njegovi murali niču na zidovima diljem svijeta.

2002. godine održana je Banksyjeva izložba pod nazivom „Egzistencijalizam“, a 2006. godine na izložbi Barely Legal predstavljen je živi slon obojen u

Djevojčica s balonom.

cvjetni ružičastozlatni cvjetni uzorak koji je trebao skrenuti pozornost na svjetsko siromaštvo. Banksy je čak napravio i vlastitu novčanicu na kojoj je pisalo „Banksy of England“ kojom je uputio kritiku kraljevskoj obitelji. Iz njegovih radova možemo zaključiti i da je zainteresiran za globalno zatopljenje jer svojom umjetnošću pokušava osvijestiti promatrače o trenutno jednom od najvećih svjetskih problema. Režirao je i film „Izlaz kroz suvenirnicu: Banksy film“, dokumentarac o Thierryju Guetti, francuskom imigrantu iz Los Angelesa, i njegovoj opsesiji uličnom umjetnošću. Izložio je umjetničko djelo „Kardinalni grijeh“ u Walker

PROVOKATIVNI UMJETNIK PLEMENITA SRCA: BANKSY

15

Kardinalni grijeh.

Art galeriji. Ono se sastojalo od replike kamene statue kardinala iz 18. stoljeća čije je lice „pikselizirano“ efektom što je bila jasna poruka upućena Katoličkoj Crkvi nakon skandala o višestoljetnom zlostavljanju djece. Banksyjevo je najpoznatije djelo „Djevojčica iz balona“. To je niz zidnih freski na kojima malena djevojčica pruža ruku prema crvenom balonu u obliku srca, nošena vjetrom. Ovaj je rad prodan na aukciji u poznatoj aukcijskoj londonskoj kući Sotheby's za čak 1,04 milijuna funti.

Banksy je otvorio i Dismaland, veliku grupnu izložbu koja je održavala dispoziciju Disneylanda, a cilj je izložbe bio uputiti kritiku konzumerističkom društvu. Banksy je umjesto darovnih dućana u Dismaland postavio knjižnice, a umjesto štandova brze hrane postavio je muzeje. Banksy je ovom konceptualnom umjetnošću želio skrenuti pozornost na važnost intelektualnog odgoja djece, a ne onoga kojem je u cilju razvoj potrošačkih navika. Ulaz u Dismaland bio je besplatan.

ZEMLJA BEZ SLOBODE

Država iz koje nema bijega: Sjeverna Koreja

Opsadno stanje kakvo ne biste mogli ni zamisliti, pogotovo u 21. stoljeću kada su demokracija i osnovna ljudska prava nešto što uzimamo „zdravo za gotovo“, u Sjevernoj je Koreji uobičajena svakodnevnica. Životi njezinih žitelja ispunjeni su strahom i vječnom propagandom. Imaju određena pravila koja je donio njihov vođa Kim Jong-un, a kazne za nepoštivanje istih više su nego okrutne. U priloženom pročitajte zanimljivosti o životu u ovoj sjevernoistočnoj azijskoj državi.

Piše: Nina Papić, 2. f

Popis zabrana

Neki od zabranjenih proizvoda su: kontracepcija, cigarete, svima omiljena Coca-Cola zbog čega je Kina proizvodi lažnu koju tajno uvozi. Strane novine i novine koje ne hvale vođu Kim Jong-una također nisu dostupne. Boja za kosu se ne prodaje, a dozvoljeno je samo 15 vrsta frizure. Koncerti su vrlo rijetki, ali ipak 2018. je godine nastupala južnokorejska grupa Red Velvet ispred 160 gledatelja. Traperice su također na listi zabrane zato što odaju previše utjecaja sa zapada. Higijenski ulošci također nisu dostupni, već žene moraju koristiti komade tkanine. TV programi, CD-ovi, DVD-ovi, sve je to zabranjeno, dopušten je samo određeni program i to onaj koji nema veze s vanjskim svijetom. Putovanja unutar i izvan zemlje zabranjena su. Javno je zdravstvo u jako lošem stanju, a pristup je lijekovima ograničen.

Dijete Sjeverne Koreje

Stanje u selima Sjeverne Koreje ozbiljan je problem. Dok je Pyongyang jedini grad s dostupnom strujom i donekle podnošljivim načinom života, stanovnici sela diljem države bore se s teškim životom. Gladni, siromašni, zaboravljeni. Čak 60% djece pati od pothranjenosti, a 22 od 1000 rođene djece ne doživi prvu godinu. Oni koji su u mogućnosti pohađati nastavu, u školama uče kako ubiti Amerikance, a adolescenti se ozbiljno kažnjavaju za korištenje slenga.

Propaganda o selu Kijong-dong

Kijong-dong selo je u blizini granice. Naizgled, kako ga oni žele prikazati, to je potpuno funkcionalno selo s 200 sretnih obitelji. Naravno sve je to laž i varka, selo je u potpunosti prazno bez civila i vojnika, a cilj je samo zavarati susjede.

Nestali životi

Približavanje obalama Sjeverne Koreje vrlo je opasno, neki nedovoljno pažljivi susjedni ribari, oko 500 njih, oteți su tijekom 70-ih i 80-ih godina, a Sjeverna je Koreja priznala krivicu za samo 13 osoba. Tijela nikada nisu vraćena ožalošćenim obiteljima. No nisu otimali samo ribare, 1978. godine iz Hong-Konga dovedene su i dvije poznate ličnosti. Glumica Choi Eun-Hee te njezin tadašnji suprug, Shin Sang-Ok, kao taoci snimali su filmove za Kim Jong-ila dok nisu zatražili pomoć od američke ambasade.

Osobni „odred zadovoljavanja“ za više dužnosnike

Časnici su birali mlade djevojke u školama najčešće petnaestogodišnjakinje za tzv. „odred zadovoljavanja“. To je bila velika čast i tim se odredom upravljalo na državnom nivou.

Nemogući bijeg

Mnogi su pokušali pobjeći, neki su uspjeli, neki bili ubijeni, a neki vraćeni natrag. Park Yeon-Mi, aktivistica koja je s 14 godina uspjela pobjeći iz domovine, priča svoju tužnu priču u nadi da će svijet shvatiti težinu situacije. Putem je izgubila oca kojeg su morali pokopati u tajnosti, a njezinu su majku silovali. Situacija se u Sjevernoj Koreji još uvijek nije poboljšala. Djevojke u bijegu često bivaju otete, silovane i prodane za manje od 200 dolara. Zato je Yeon-Mi odlučila posvetiti život pomaganju onima koji žele pobjeći i svojim javnim govorima pokušava osvijestiti svijet situaciji u kakvoj se nalazi njezina bivša domovina. Situacija u Sjevernoj Koreji ne ide na bolje. Surov život koji je snašao te ljude nije lagan. Svakodnevno se moraju boriti za preživljavanje. Djeca često moraju gledati kako članovi njihove obitelji, susjedi i bližnji bivaju javno pogubljeni zbog poziva u inozemstvo ili uživanja u stranim filmovima ili serijama. Ovi ljudi su u 21. stoljeću robovi diktature i jedini spas im je bijeg koji mnogi ne uspiju preživjeti.

ŽIVOT BEZ SLOBODE

Ove godine, nakon brzog povlačenja američke vojske u kolovozu, koje je pokrenuo novoizabrani predsjednik SAD-a Joe Biden, talibani su u kratkom razdoblju ojačali i preuzeli vlast nad cijelim Afganistanom. Nakon što su uspjeli u svojim namjerama i ponovno zauzeli glavni grad Kabul, uslijedilo je drastično provođenje šerijata. Usprkos svim obećanjima da će žene imati sva prava u obliku šerijata, jedna je od odluka bila zabrana prava ženama da se školuju kako u Kabulu, tako i u čitavoj državi. Ženama su oduzeta gotovo sva prava, od prava glasa, prava na edukaciju, javni govor i prava na slobodan odabir u stilu odijevanja.

Piše: Tali Škare, z. e

GREŠNICE, IME TI JE ŽENA!

Šerijatski zakon

Talibani su pripadnici fundamentalističkog i islamističkog pokreta za vlast Afganistana. Pokret je nastao 1994. pod vodstvom mule Muhameda Omara. Naziv talibani dolazi od riječi „talib”, što znači učenik, to jest učenik islama u Afganistanu. Talibani su nakon osvajanja Kabula, Afganistan pretvorili emiratom, a svoj su režim provodili šerijatskim zakonom. Šerijatski zakon je islamske vjere koji primjenjuje svoja pravila na sva područja života. Uznemirujuća je karakteristika ovog zakona primjenjivanje smrtne kazne i podložnost javnom mučenju svakomu tko pokaže otpor naušrb zakona ove vladajuće skupine. Vrhunac je njihove vlasti bio 2001. godine kada su, zbog terorističkog napada na američke blizance, kojeg su počinili Al-Kaidi uz talibansku pomoć, Amerikanci talibansku vlast stavili pod kontrolu svoje vojske koja je trajala punih 20 godina, sve do ljeta 2021. kada je novoizabrani predsjednik, Joe Biden, odlučio povući američke trupe iz ove višenarodne države na jugozapadnom dijelu Azije.

Ponovno osvajanje

Nakon što su uspjeli u svojim namjerama i ponovno zauzeli glavni grad Kabul, sljedilo je drastično provođenje šerijata. Usprkos svim obećanjima da će žene imati sva prava u obliku šerijata, jedna je od odluka bila zabrana prava ženama da se školuju kako u Kabulu, tako i u čitavoj državi. Ženama su oduzeta gotovo sva prava: pravo glasa, pravo javnog govora pa do stila odijevanja. Televizijskim je programima zabranjeno prikazivanje serija u kojima nastupaju žene, a od nedavno je zabranjen i javni prijevoz svim ženama koje ne nose hidžab. Žene na ulice ne smiju izaći bez pratnje muškarca. Svi su prosvjedi ženskih aktivističkih društava suzbijeni mahom, a srednje škole za djevojčice ponovno su zatvorene. Javni plakati koji prikazuju otvorena i nasmiješena ženska lica redom su maknuti.

Život u strahu

Naoružani talibani prate svaki korak pokorenog narodu i traže svaku njihovu pogrešku. Stanovnici moraju živjeti u strahu i biti pod velikim oprezom jer svako bi kršenje zakona moglo biti pogubno za njih i njihove obitelji koje najčešće bivaju usmrćene na licu mjesta, a njihove glave često obješene na glavnom gradskom trgu da služe drugima kao podsjetnik i upozorenje na ono što može uslijediti. Situacija se u Afganistanu iz dana u dan sve više pogoršava. Vlada pokušava pronaći način kako prekinuti ovaj za nas nezamislivi, distopijski način života jedne države, bez da pokrene još jedan rat. Nadolazeći bi rat mogao uzrokovati puno štete već napaćenom i nedužnom narodu, a naposljetku mogao bi završiti i porazom.

Biblija je sveta knjiga kršćana i Židova. U početku se upotrebljavala isključivo u vjerske svrhe, ali je tijekom stoljeća njezina popularnost rasla i davala inspiraciju umjetnicima svih vrsta. Progonom kršćana njezin je utjecaj na Europu znatno porastao. Kršćanstvo je postalo jedna od glavnih religija u skoro svim velikim europskim državama i tako oblikovalo vjerovanje većine današnje Europe. Tijekom povijesti kršćanska je snaga, a tako i snaga Biblije, rasla i ona je postala glavni utjecaj stvarateljima. Nakon širenja kršćanstva na prostore današnje Hrvatske, ono postaje glavna religija, a Biblija velika inspiracija za hrvatske umjetnike, pa tako i biblijska priča o Juditi iz Betulije.

Piše: Frane Maričić, 3.e

BIBLIJSKA PRIČA O JUDITI U HRVATSKOJ KNJIŽEVNOSTI

„Judita” Marka Marulića njegovo je najznamenitije djelo koje je prevedeno na brojne jezike. To je prvi umjetnički ep na hrvatskom jeziku. Ep je napisan u šest pjevanja s dvostruko rimovanim dvanaestercem i govori o udovici Juditi koja spašava svoj grad od opsade Asiraca. Ovo djelo, napisano 1501. godine, s razlogom se smatra jednim od najvećih djela hrvatske književnosti. Prvotni cilj djela bio je pokazati hrvatskom narodu da se moraju oduprijeti turskoj opsadi, koja je u to vrijeme trajala, i ukazati na veličinu vjere u jedinoga Boga. Želio je poručiti narodu da bude hrabar kao Judita koja je snagu crpila iz Boga, a ne skrivati se kao ostatak Židova i sumnjati u Oca. Htio je narod uvjeriti da je turska opasnost samo jedna velika Božja kušnja i da mogu preživjeti samo ako ne sumnjaju u Gospodina. On je također svojim djelom pokušao podsjetiti narod na neke od osnovnih kršćanskih pravila kao što su predbračna čistoća, pošten život i otvorenost novom životu. Djelo je, iako posvećeno splitskom svećeniku, napisano za narod koji većinom nije poznavao latinski jezik na kojem se u to vrijeme pisalo najviše djela.

Hrvatski suvremeni književnik Miro Gavran u svojoj Juditi istu priču narodu pokazuje s drugačijeg

500. OBLJETNICA

gledišta. On svoje djelo ne piše u obliku epa već u obliku romana od 20 poglavlja. Gavranova je „Judita”, za razliku od Marulićeve, pisana u prvom licu što joj daje puno veću subjektivnost i donosi bolji doživljaj svega što se događa u samom djelu. Tako se Judita Mira Gavrana nikad nije sretno udala kao Marulićeva. Marulićeva Judita ubija silnika Holoferna ne izgubivši svoju čistoću, dok se Gavranova zaljubljuje u Holoferna, plemenitog i nježnog, i provodi tri strastvene noći s njim prije nego što ga ubije.

Iako oba djela govore o istoj biblijskoj priči, ona imaju drugačiju svrhu. Marulićev glavni motiv pisanju o ovoj je priči da narodu ukaže na tursku opsadu i,

prema njegovu mišljenju, jedini način obrane od nje – vjeru u Boga, a Gavranov je cilj pokazati da ništa nije nužno crno ili bijelo i onako kako se čini. Zato Gavran Juditu uvodi u grijeh više puta, kroz nju propituje vjerovanja naroda i pokazuje da narod, iako grješnike kažnjava smrću, svejedno i sam griješi. S druge strane, da bi ispunio svoj cilj i potaknuo sugrađane na pobožnost, Marulić svoju Juditu prikazuje praktički bezgrešnom.

Utjecaj Biblije bio je oduvijek značajan u stvaranju hrvatskoga kulturnog identiteta. Snažna vjera nasljeđivala se s koljena na koljeno i zauzela glavno mjesto kao inspiracija hrvatskim umjetnicima koji su, vjernici ili ateisti, oduvijek dobro poznavali Bibliju kao temeljno civilizacijsko djelo. Svaki je veliki umjetnik pokušavao pokazati biblijsku tematiku na svoj način, što je slučaj i s biblijskom pričom o Juditi. Može se zaključiti da suvremene inačice biblijskih priča mogu potaknuti na čitanje originalnih biblijskih tekstova osobe koje nikad o tome nisu razmišljale, ali i na čitanje suvremenih djela osobe koje se strogo drže originalnih biblijskih tekstova.

Judita ubija Holoferna djelo je barokne autorice Artemisie Gentileschi.

IZLOŽBA „JUDITA 500“ NIJE SAMO IZLOŽBA O MARULIĆEVU DJELU...

Povodom 500. obljetnice tiskanja Marulićeva epa „Judita“ u Staroj vijećnici grada Splita otvorena je izložba pod nazivom „Judita 500“. Otvorenje izložbe održano je 6. svibnja 2021. godine, a organizator je izložbe Muzej grada Splita u suradnji s Marulianumom i Gradskom knjižnicom Marka Marulića.

Piše: Kiara Rogač, 3.e

Iako nikada prije nisam posjetila prostorije Stare gradske vijećnice, moram priznati da je pogled izvana obećavao mnogo. Izložbu sam posjetila 7. lipnja 2021. godine u pratnji profesorice hrvatskog jezika i školskih kolega. Iako je *Judita* djelo koje će malotko pročitati samoinicijativno, ova je izložba namijenjena svima, a pogotovo onima koji dijele ljubav prema hrvatskoj književnosti i Marku Maruliću. Mislim da je Stara gradska vijećnica odličan izbor za postavljanje ovakve izložbe jer je zgrada vrlo jednostavna i malena, dok je „Judita“s druge strane vrlo detaljna i složena. Izložba je podijeljena u nekoliko dijelova, a pri samom ulasku može se vidjeti slika Marka Marulića i kratki film o njegovu životu. Oduvijek su na mene poseban dojam ostavljali zvukovi i mirisi koje mogu osjetiti tijekom posjeta izložbi. Prostorije ove izložbe mirisale su na knjige, a zvuk je dopirao samo iz jednog dijela i to onog u kojem je prikazan kratki film o životu Marka Marulića. Izložba je podijeljena na tri kata, a posebno me se dojmio dio na kojem sam po prvi put mogla istovremeno vidjeti četiri od pet prvih izdanja *Judite*. Taj me se dio posebno dojmio jer saznanje da naš književnokulturni krug posjeduje nešto što je uvelike utjecalo na europsku, ali i svjetsku književnost daje poticaj mladim hrvatskim književnicima. Smatram

da je taj dio ujedno i najznačajniji jer se najviše posjetitelja zaustavljalo baš na tom dijelu izložbe, bez obzira na to što je ostatak izložbe naočigled bio zanimljiviji. Primijetila sam kako su sve prostorije vrlo prostrane, što me je začudilo jer su ostale izložbe slične ovoj često smještene u uskim prostorijama koje su pretrpane različitim sadržajem vezanim uz temu izložbe.

Prije nego što sam posjetila izložbu, niti sam razumjela kakva se važnost krije iza korica ove knjige niti sam razmišljala zašto je baš *Judita* zavrijedila biti glavnom predstavnicom hrvatske književnosti. Razmislila sam o važnosti ovog epa i shvatila kako Marko Marulić nije napisao samo ep – Marko Marulić predao je književnost u ruke onih koji znaju i osjete što je „Judita“.

Mogla bih slobodno reći kako je „Judita“ identitet svih hrvatskih književnika koji svoje riječi i djela prenose na papir, a zahvalnost na bogatstvu hrvatske književnosti pridaju upravo Marku Maruliću. Prije odlaska na izložbu nisam planirala pročitati *Juditu* i nije me zanimala priča koja se krije iza nje, ali nakon izložbe, unatoč težini koju Marulićevo djelo nosi, veselila sam se otkriti što je ona uistinu. Smatram kako „Judita“ nije samo knjiga i kako „Judita 500“ nije samo izložba koju sam posjetila, *Judita* smo svi mi. Ona je zaštitnica, čuvarica, odvažna, hrabra. *Judita* je žena koju smo na ovoj izložbi došli upoznati, i zato bih svima preporučila da posjete ovu izložbu, ne samo kako bi se upoznali s epom koji je napisao Marko Marulić, već kako bi vidjeli kakva žena krase hrvatsku književnost.

Učenici 3.d u posjetu izložbi.

MARULIĆU, OPROSTI IM JER NE ZNAJU ŠTO ČINE...

„Judita 500“ izložba je postavljena povodom 500-te obljetnice prvotiska Marulićeva epa „Judita“. Organizator je izložbe Muzej grada Splita u suradnji s Centrom za proučavanje Marka Marulića i njegova humanističkoga kruga Marulianum i Gradskom knjižnicom Marka Marulića, a izložbu su posjetitelji mogli pogledati u Staroj gradskoj vijećnici grada Splita. Za sve samoprovane fetive Splićane i one koji jednostavno ne znaju gdje se Stara gradska vijećnica nalazi, izložbu mogu vidjeti na Narodnom trgu. A Narodni je trg Pjaca. Sve u svemu, negdje na putu prema Rivi.

Piše: Roko Karaman, 3.e

Zainteresiranima je na izložbi omogućeno vidjeti prva izdanja Marulićeve Judite, pogledati animirani film o Marulićevu životu, vidjeti na koji je način Judita inspirirala svjetske slikare i književnike i shvatiti (ne)bitnost tog djela za hrvatsku književnost. Tema je izložbe umjetnički značaj koji je Judita kao djelo ostavila za sobom. Naime, osim što je prvo umjetničko djelo tiskano na hrvatskome jeziku, „Judita“ je književnoumjetnički i jezično iznimno složeno djelo. Glavni je motiv za takvu „osudu“ splitska čakavština 16. vijeka kojom je djelo napisano. Marko Marulić, zanemarujući pisanje na latinskome jeziku, uobičajenom za ondašnju književnost (uključujući i opus samoga Marulića), omogućio je i neobrazovanom puku čitanje Judite. Ne možemo reći da mu se to nije isplatilo: na kraju krajeva, ne nadijeva se svakome toliko moćan i dugačak nadimak kao što je Otac Hrvatske Književnosti.

Meni je osobno izložba bila suhoparna i zaista nije zadovoljila, a kamoli ispunila moja očekivanja. Nadasve, razočarala me! Bez ikakve ironije u prethodnim dvjema rečenicama, moram priznati da sam očekivao više od organizatora, s obzirom na to da se radi o svjetski cijenjenome splitskome književniku, je li? Jedino što je na čitavih pet minuta privuklo čak polovinu moje pozornosti jest animirani filmić koji je prikazan na malome ekranu, negdje u tamnome kutu Stare gradske vijećnice, okrenut zidu. Čovječe, kao da se trude da odustaneš i napustiš

izložbu čim joj primirišeš! Ono ostalo što je ponuđeno posjetiteljima slike su Judite dok Holofernu, meni tada samo „bradatom čovjeku“, odrubljuje glavu. Možda se varam, ali mislim da je takva svaka slika. Šalu na stranu, zaista smatram Juditu vrlo značajnom za hrvatsku kulturu, upravo zbog toga što je naše, hrvatsko djelo, napisano prije više od 500 godina! Malo je nacija koje se mogu pohvaliti i ponositi nečim takvim. Pročitati Juditu ili bar djelomično znati što o njoj jedna je od onih stvari za koje ćemo reći da su stvar opće kulture. Škola te koliko-toliko „natjera“ da je pročitaš, a ova je izložba mene samo distancirala od ikakve želje za čitanjem Judite. Čak ni prva izdanja Judite nisu postavljena fokalno, da privuku pažnju čim se uđe u prostoriju, nego vizualno sasvim neatraktivno i mračno, tako da posjetitelj koji nije stručan teško može zaključiti o važnosti tih izložaka. Mislim, ako ne mogu Splićani osmisлити nešto bar malo zanimljivije o Juditi, na kakav god način hoće, treba li se nadati ičemu zanimljivome pri čitanju? Možda je to pregrubo zvuči, ali istina je da ovakve izložbe, dosadne i doslovce samo izložene, ne potiču daljnji interes, u ovom slučaju, za čitanje Judite. Ovoj je izložbi nedostajalo zanimljivosti, poučnosti, pa čak i reda. Izložba je bila savršena prilika da se mladome posjetitelju pruži posebno iskustvo, a ono je ovdje zanemareno.

Nužno je i u interesu hrvatske umjetnosti, ne samo književnosti, razmišljati o tome što bi moglo privući pozornost mladih. Zbog silne dosade koja vlada u hrvatskim muzejima, kazalištima i galerijama, djeca se i protivne odlasku na takva mjesta! Nemojte me shvatiti pogrešno, ja ponajviše od svojih vršnjaka negujem dugu hrvatsku tradiciju i kulturu na razne načine, ali nikako ne mogu kriviti mlade za nezainteresiranost. Uz poštovanje tradicije i povijesti za opstanak umjetnosti potrebno je da prezentiranje umjetnosti evoluirá na način prilagođen vremenu i društvu u kojemu živimo.

ULICAMA NEW YORKA

Haulden Caulfield sedamnaestogodišnji je Newyorčanin i brat američkog pisca DB-a koji je uspio, vjerovali ili ne, biti izbačen iz čak četiri srednje škole. Razlog tomu navodi svoj nemirni duh koji ga često navodi na buntovnički put. On je u ovom broju školskog lista pristao dati intervju kako bismo ga malo bolje upoznali i pokušali razumjeti njegove postupke i ponašanja.

Piše: Luči Sunko, 1.b

Po tvojim nedavnim postupcima mogli smo primjetiti da si izrazio kritičan prema okolini u kojoj živiš. Možeš li nam objasniti zašto?

Nisam nikada bio kritičan prema njima, nego sam govorio istinu. Svi su oni licemjeri. Da ste bili na mom mjestu i vi biste učinili isto ako ne i gore.

Zbog čega onda uvijek inzistiráš da su drugi ljudi zaslužni za nevolje i nedaće u kojima si se pronašao?

Mislim da nikoga nije briga za moje osjećaje osim mog psihijatra i Pheobe. A to da inzistiram da su drugi krivi za moje probleme nije sasvim istina. Stvar je u tome da društvo stvarno utječe na mene. Tako da se možda nekad krivo izrazim.

Misliš li da je gubitak mlađeg brata utjecao na tvoje sadašnje odluke i na tvoju budućnost?

Allijeva je smrt bila velika tragedija za mene i za moju obitelj. Promijenila me. Mene i moj pogled na svijet. Izgubio sam tračak svoje nevinosti... Znae, bio je on izvanredan dječak, još uvijek ga smatram najpametnijim članom naše obitelji. A sada, bez njega, simbolika dječje nevinosti me i dalje veseli.

U našu je redakciju nedavno stiglo pismo Sally Hayes koja tvrdi da si je namjerno naveo na trag da ti se sviđa. Je li to istina i zašto si to napravio?

Isuse Kriste, nisam ja nju navodio na ništa, u trenutku sam bio ludo zaljubljen u nju. Zbilja jesam. Bez šale. Kakva šteta što nisam stigao s njom kititi bor. Znae, nisam joj se javio otkad su me strpali u ovaj zatvor.

Je li nedostatak pažnje tvojih roditelja bio uzrok tvoje potrebe za stalnim socijalnim kontaktom?

Iskreno, kao svako drugo dijete, dobio sam dovoljnu količinu pažnje od svojih roditelja. Stvar je, međutim, sva moja braća i sestre su iznimno inteligentni za razliku od mene. Zato se njih više podupiralo. A moj poriv za socijalizacijom nije toliko kompliciran. Jednostavno volim biti u dobrom društvu.

Uvijek su te zanimale patke iz Centralnog parka. Možeš li nam objasniti zašto?

Pa uvijek negdje odlaze, ali se uvijek vrate. I opet sve bude isto. Navodno mogu preživjeti i u ekstremno hladnim situacijama, nekako su mu se oduvijek sviđale. Divim se tome.

Rekao si mnogo puta da voliš lagati. Možeš li objasniti našim čitateljima radiš li to kako bi zavarao ljude ili samoga sebe?

Ma, mislim... Ništa ozbiljno. Ako me baš hoćete analizirati, imate na ovom mjestu i stručnjake za to pa pitajte njih.

„SAMO SAM
GOVORIO
ISTINU, SVI
SU ONI
LICEMJERI“

ZVIJEZDA JE ROĐENA

Ususret posljednjoj polufinalnoj emisiji popularnoga showa Supertalent razgovarali smo sa Sarom Županović, učenicom 1. a razreda II. gimnazije, Split koja paralelno pohađa i glazbenu školu. Sara je, podsjetimo, oduševila publiku i žiri na audiciji i time izborila sudjelovanje u polufinalu. Ova skromna 15-godišnjakinja otkrila nam je što ju je motiviralo na prijavu, dojmove sudjelovanja i planove za budućnost.

Piše: Flora Bašić, 1.a

Jesi li oduvijek maštala o pjevanju? Kako se rodila ta ljubav?

Odmalena sam osjećala da je glazba dio mene i da će uvijek biti neminovan dio mog života, stoga sam se odlučila baviti pjevanjem. Kada sam počela, zaljubila sam se u glazbu i pjevanje još i više. Sada ne mogu zamisliti svoj život bez toga.

Što te potaknulo da se prijaviš na show?

Prije svega moja mentorica Dubravka Pleško koja je smatrala da je napokon došlo vrijeme da i ja pokažem svima tko sam i što znam. Iako je moj nastup na Supertalentu jedno od najboljih iskustava koje sam ikada doživjela, nije bio nešto o čemu sam prije maštala. Jednostavno se dogodilo. Ipak, sada sam jako sretna što sam se prijavila. Mnogo sam puta dosad pjevala pred većim auditorijem, ali ovo je prvi put da ljudi imaju priliku vidjeti moj nastup i putem malih ekrana.

Kako si se osjećala tijekom izvedbe?

Imala sam jako veliku tremu, koja je čak bila vidljiva i izražena u nekim dijelovima mog audicijskoga nastupa, ali ona je nestala nakon predivnih komentara žirija i ljudi koji su me pratili. Nakon njih bila sam baš zadovoljna sobom i svojom izvedbom. Svi su komentari bili jako pozitivni i bilo ih je lijepo čuti, no moram priznati da mi se najviše svidio komentar Davora Bilmana.

Pogledajte fenomenalni Sarin nastup i zapjevajte Never enough skeniranjem QR koda.

Sara Županović nastupila je pjesmom Never enough.

SUPERTALENT SE KRIJE U DRUGOJ GIMNAZIJI

Možeš li s nama podijeliti svoje planove za budućnost?

Želim raditi na sebi, na svojim sposobnostima i na pjevanju. Supertalent doživljam kao odskočnu dasku koja će mi možda otvoriti neka vrata, ali koja će biti i jedno obogaćujuće iskustvo. Svakako mislim da će mi ojačati samopouzdanje i otvoriti neke daljnje mogućnosti. Ono što svakako znam jest da želim otići na Berklee College of Music u Bostonu i studirati glazbu.

U posljednjih nekoliko desetljeća mogli smo primijetiti da su nam ljeta toplija, a zime oštrije. Potresi uništavaju gradove, a oluje i poplave ruše zajednice. Klimatske promjene uzrok su ovakvih promjena koje utječu na ljudske živote i zdravlje na različite načine, ali što su one zapravo?

Piše: Kristina Duvančić, 2. f

Klimatske promjene statistički su značajne promjene srednjeg stanja ili varijabilnosti klimatskih veličina koje traju desetljećima i duže. Negativne klimatske promjene ugrožavaju osnovne temelje ljudskog života i dobrog zdravlja. Utječu na čistoću zraka, pitkoću vode, opskrbu hranom i smanjuju površinu prihvatljivog prostora za život.

Klimatske promjene utječu na zagrijavanje zemljine atmosfere. Povećanje temperature zraka utječe na učestaliju pojavu toplinskih valova koji svake godine odnose sve više života. Toplinski valovi izuzetno negativno utječu na ljudsko tijelo i osobito su opasni za sve ljude s kardiovaskularnim problemima. Izloženost ekstremnoj vrućini dovodi do srčanih udara, dehidracije i raznih problema u dišnom sustavu. Utvrđeno je da ljudi češće reagiraju na provokacije i da su osjetljiviji na stres kada su izloženi ekstremnoj vrućini što često uzrokuje porast zločina i obiteljskog nasilja. Najviše će patiti siromašni koji ne mogu priuštiti klimatske uređaje i radnici na otvorenom, kao što su građevinari, cestari i sl. Svake godine slušamo upozorenja da ne izlazimo iz kuća za vrijeme ljetnih vrućina jer ozonske rupe propuštaju štetno sunčevo zračenje koje uzrokuje rak kože.

Klimatske promjene utječu na kvalitetu zraka kojeg udišemo. Šumski požari, kao prošlogodišnji u Kaliforniji, stvaraju ogromne količine dima i drugih nepoželjnih tvari. Mnogi su se ljudi, koji nisu bili stanovnici područja zahvaćenog požarom, morali privremeno preseliti jer zrak nije bio prihvatljiv za disanje. Povećanje temperature i ugljikovog dioksida dovodi i do povećanja alergena kao što je pelud ambrozije na koju su alergični mnogi ljudi. Svake godine na našoj televiziji sve se ranije počinje upozoravati građane na povećanu koncentraciju ambrozije, posebno na zagrebačkom području. Osim što povećava koncentraciju alergena dovodi i do

KLIMATSKE PROMJENE

povećanja smoga. Veće količine smoga mogu uzrokovati astmu, bolesti srca i rak pluća.

Prizemni je ozon bezbojan i izuzetno nezdravi plin koji se formira malo iznad zemljine površine. Nastaje kad dva osnovna zagađivača reagiraju na toplom i ustajalom zraku. Znanstvenici vjeruju da će klimatske promjene dovesti do veće količine

prizemnog ozona. Prizemni ozon može oštetiti plućno tkivo, smanjiti funkciju pluća i upaliti dišne puteve.

Učestalost ekstremnih vremenskih prilika kao što su ekstremne suše, ekstremne poplave i tornado, povećala se zbog klimatskih promjena. Svi svjedočimo porastu sušnih područja i pretvaranju nekad plodne zemlje u pustinje, kao na primjer Sahare, koja se ubrzano širi. U već ugroženim područjima svake je godine sve manje obradive zemlje, a sve više gladi. To uzrokuje više ratova i veću emigraciju pothranjenih i bolesnih ljudi na druga područja. Svake godine u Bangladešu povećava se broj poplava i uništava se ono malo hrane što je narod uspio uzgojiti. Nisu pogođene samo siromašne zemlje, već i bogate nacije kao što je Amerika koja je medijski pokrila razorne posljedice uragana Katarina na New Orleans i njegovu okolicu. Ljudi bez domova, struje, pitke vode, uništena infrastruktura te nemogućnost dolaska pomoći pokazali su

na malom području New Orleansa s čime se siromašne zemlje pogođene ekstremnim vremenskim događajima svakodnevno suočavaju.

Vektorske su bolesti zaraze koje prenose komarci, krpelji i buhe. Klimatske promjene povećavaju širenje navedenih vektora na područja na kojima do sada nisu bila prisutna. Komarci mogu prenijeti Virus Zapadnog Nila, a krpelji Lajmsku bolest. Također, u Hrvatskoj su sve više prisutni agresivni tigrasti komarci koji su skoro iskorijenili autohtone komarce, a do prije desetak godina skoro nitko nije ni čuo za njih.

Opskrba pitkom vodom, koje je sve manje, zbog klimatskih promjena jedan je od velikih okidača ljudskih migracija. U Splitu je često, zbog kiše, izdano upozorenje da ne pijemo vodu iz vodovoda zbog onečišćenja rijeke Jadro. Onečišćenje voda može dovesti do gastrointestinalne bolesti, ali može i utjecati na živčani i dišni sustav tijela te oštetiti jetru i bubrege. Budući da je kod nas zbog samo nekoliko dana kiše voda postala kontaminirana, možemo samo zamisliti utjecaj velikih oluja i poplava na globalnoj razini.

Nažalost klimatske promjene utječu na onečišćenje i uzrokuju cvjetanje mora. Veća količina žive u Indijskom moru, odakle dolazi većina zamrznutih morskih plodova na našim policama, ozbiljno ugrožava svjetsku prehranu. Osim u Indijanskom moru, možemo primijetiti veće količine žive i u Kaštelanskom zaljevu. Cvjetanje mora ugrožava naš turizam, a razne i do sada nepoznate tropske alge ozbiljno ugrožavaju morsku populaciju u Jadranu.

Iz svega gore navedenog vidimo da su klimatske promjene već počele ugrožavati ljudsko zdravlje i da će u budućnosti biti još gore. Nemogućnost opskrbe hranom, nedostupnost pitke vode, uništavanje domova zbog ekstremnih nepogoda svjetska su svakodnevnica. Pogođene su sve zemlje svijeta, ali najviše pate siromašne zemlje koje nemaju sredstva za obranu od ekstremne klime. Kako se bude povećavala razina mora, a samim time i širile neobrađive površine, ljudi će sve više migrirati s područja zahvaćenim ekstremnim klimatskim promjenama na „sigurna“ područja Europe i Sjeverne Amerike.

PROMJENE NA PLANETU ZEMLJI OZBILJNO UGROŽAVAJU LJUDSKO ZDRAVLJE...

Rad autora ConnectUE, slika preuzeta s mrežnih stranica [pinterest.com](https://www.pinterest.com)

Mentalno je zdravlje, nažalost, jedna od tabu tema svijeta u kojem živimo, zato su naše učenice hrabro nastupile u HRT-ovoj emisiji Puls i progovorile o onome čega se boje mnogi.

Piše: Francika Burazer Turko, 2.d

U HRT-ovoj emisiji Puls naslova „Unutarnji glas“, prikazanoj 27. svibnja, imali smo priliku uživati u nastupu naših vrijednih učenica koje su otvoreno progovorile o problemima mladih. Lana Baković, Melanie Biočić, Francika Burazer Turko, Mia Milković, Gabriela Peljić i Ana Žarković ukazale su na važnost borbe za mentalno zdravlje u ovim zahtjevnim vremenima i progovorile iskreno o svojim iskustvima, problemima i mogućim rješenjima, a moderatori razgovora bile su novinarka Karmen Šore i profesorica Magdalena Mrčela.

Mentalno je stanje čovjeka njegovo oličenje te je izuzetno bitno brinuti se sobom, no ponekad se osjećamo zarobljeni u mislima vlastitog uma. Osjećati se loše nije krivo već normalno za čovjeka, no ponekad, zbog prevelikog opterećenja svojih misli, ne možemo apsolutno sve riješiti sami. Nije krivo potražiti pomoć, upravo je to ono što trebamo učiniti u takvim situacijama. Opravdavanja za ono kako se osjećamo nepotrebna su, potrebno je djelovati i pronaći način kako riješiti problem koji nas muči. Moramo biti sebi najbolji prijatelj i ne omalovažavati vlastite osjećaje, već si pružiti oduška i priliku za rješenje.

MENTALNO ZDRAVLJE

Usprkos svim mentalnim problemima često se isti odražavaju i na fizičko zdravlje osobe. Djevojke su u sklopu HRT-ove emisije govorile i budile svijest o raznim poremećajima prehrane koji se lako razvijaju kod tinejdžera. Na njihove su tvrdnje profesionalni psiholozi, koji se posebice bave mentalnim zdravljem mladima, također priložili neke od svojih savjeta kako se nositi sa svojim problemima te ukazali na česte poremećaje i dijagnoze s kojima se svakodnevno susreću. Zato upamtite, bitno je prepoznati problem i ne plašiti se potražiti pomoć! Učenice nam zato poručuju: „U redu je ne biti u redu!“

Gostovanje naših učenica, dostupno je *online* i još ga uvijek možete pogledati na službenoj Facebook stranici ove HRT-ove emisije. Brzim učitavanjem priloženog QR koda vaši će pametni telefoni za čas otvoriti traženu emisiju!

**U REDU
JE NE
BITI U
REDU!**

NJEGUJEMO RAZLIČITOSTI

„Mi smo duhovna bića koja imaju ljudsko iskustvo. Ljudski je dio privremen. To je poput majce ili tra-perica. Vaše duhovno biće nije privremeno, ono je vječno, poput Sunca ili Mjeseca.” - RuPaul

Piše: Marija Marušić, 4.b

Društvene nas norme svrstavaju u koncencijama uvjetovane skupine koje često prema nekom nepisanom pravilu trebamo podržavati i pratiti. Čega se bojimo? Da će nas netko krivo pogledati na ulici i dobaciti nam neugodan komentar? Trebamo pronaći smisao i sreću u stvarima koja nas čine sretnima. Živjeti život punim plućima i bez da ikome drugome učinimo našao i ne gurati nos u tuđu sreću.

Živimo u svijetu u kojem se svi svakodnevno suočavamo s brojnim temama koje se tiču društvenih normi. Često su to nenapisana i mnogima nelogična pravila za koja se očekuje da ih se slijedi i poštuje. Jednima su te teme još uvijek tabu u današnjem društvu dok drugi često ne pronalaze ni početno T napisane riječi. TAAABUUUU. Mi, neistomišljenici, bez dlake na jeziku što se tiče aktualnih tema 21. stoljeća, bezopasni smo ljudi koji život gledaju drukčije i trude se shvaćati različite poglede na svijet. Norme koje nam društvo nameće većinom su posljedica konzervativnog gledanja većine, a mi se iz straha ili iz sramote držimo unutar kutijice koja je previše tijesna i skućena. Društvene konvencije ograničavaju ljudsku sreću i pravo na slobodu, a mnogi se pojedinci toga često pridržavaju zbog čega svi određujemo smjer u kojem će se svijet nastaviti razvijati.

Različiti smo. Svi slušamo različitu vrstu muzike i to je u redu, neki Boga shvaćamo na drukčije načine, kao i pojam duhovnosti. On za svakoga od nas ima drukčije značenje i to je prihvatljivo. Mnogi ne žele jesti životinjsko meso i zaranjaju u osviještenije ere kako bi doprinijeli boljitku života na Zemlji. Imamo različita shvaćanja ljubavi i životnog odabira po-

Fotografija preuzeta s mrežnih stranica interviewmagazine.com

PRIHVAĆAJ LJUBAV I ŽIVI U MIRU!

jedinca. Prihvaćamo ljubav, želimo voljeti u miru i slobodi te stvarati svoje male sretne obitelji. S druge strane, postoje osobe koje svoje shvaćanje ljubavi i slobode tvore po svom mišljenju i uokviruju je isključivo kao takvu. Trude se biti što glasniji i ušutkati one koji ne razmišljanju na jednak način. To nije ljubav. To nije sloboda.

Mnogi pojedinci koji slobodu izražavanja rodno identiteta shvaćaju u punom značenju te riječi, često nailaze na nemogućnosti u brojnim životnim sferama. Svakim danom doživljavaju sve više nepravdi, a sreću uspijevaju pronaći u metropolama u kojima će njihove različitosti biti prihvaćene. Vjerujem da je mnogim mojim vršnjacima poznati serijal „RuPaul: DragRace”. To je američka televizijska emisija koja prati RuPaula u potrazi za sljedećom američkom drag superzvijezdom. Ovaj je serijal primjer kako drukčijima omogućiti da budu ono što jesu. RuPaul jedna je od televizijskih emisija koja je uvelike doprinijela upoznavanju zapadnjačkog svijeta, ali i shvaćanju draga kao vrste umjetničkog izražavanja i zabave. Obožavam gledati ovaj serijal i smatram ga iznimno značajnim. Uvijek promiče prihvaćanje, posebice kada je riječ o članovima LGBTQ+ zajednice.

Žene, često percipirane kao nježniji spol, za mnoge su krhka i slabašna stvorenja koja se po svojoj vanjštini ali i unutrašnjem duhu po mnogočemu razlikuju od muškaraca. Izložba splitske fotografkinje Glorije Lizde ruši ovakvo uvriježeno i konvencionalno viđenje žene jer, prema riječima ove umjetnice, žena može biti sve što poželi.

Piše: Francika Burazer Turko, 2.d

Fotografkinja Glorija Lizde svojom nam je izložbom fotografija pokušala prikazati svoje viđenje žene i „križeva“ koje nose, odnosno svega onoga što se očekuje od žene u današnjem društvu. Njezinu izložbu posjetile smo krajem listopada u galeriji kluba Kocka. Cilj je izložbe bio ukazati na žensku snagu i raznolike mogućnosti postojanja koje ostaju na odabir svakoj pojedinoj ženi. Tema izložbe, kao što i sam naziv kaže, predstavlja „mitove“ koji definiraju ženu.

Fotografkinja Glorija Lizde nam na jedan izravan, ali i pomalo apstraktan način, prikazuje jedno drukčije shvaćanje žene. Ona nam želi pokazati kako biti žena nije nešto čega se trebamo sramiti i naš nas spol nikada ne bi smio ograničavati. Glorija je svoje fotografije popratila pjesmama zagrebačke pjesnikinje Julije Savić čiji stihovi zaokružuju Glorijinu vizualnu priču kao krunu njihove borbe protiv

MITOVI O ŽENSKOSTI

uvriježenih vjerovanja o tome tko je žena. Njezin je cilj bio i ostaviti otvorene mogućnosti promatraču koji može razviti različite interpretacije viđenog. Jesmo li ikada osjetili sram i ušutkavanje o temama koje nas čine ženom? Vjerujemo da se svaka od nas pronašla u toj situaciji. U svega nekoliko fotografija Glorija nam poručuje kako je to prirodna ženska pojava, a ne nešto čega bismo se trebali sramiti.

Što je feminizam?

Feminizam (franc. féminisme, prema lat. femina: žena), društveni pokret i svjetonazor koji se zalaže za unaprjeđenje položaja žena uklanjanjem spolne dominacije i diskriminacije (seksizma) i promicanjem rodne jednakosti u svim područjima života. Feminizam započinje s prosvjetiteljstvom, modernom demokracijom i liberalizmom te s promjenljivim intenzitetom, taktičkim oblicima i temama javnoga djelovanja traje do danas. Feminizam nije pokret za koji se samo žene zalažu već i muškarci kojima je bitna ravnopravnost svih spolova.

Fotografkinja Glorija Lizde provela je učenice izložbenim prostorom kluba Kocka.

IZLOŽBA
GLORIJE
LIZDE VIZUALNA
JE PRIČA O
BORBI PROTIV
UVRIJEŽENIH
VJEROVANJA

MATURANTI, SRETNNO!

GENERACIJA 2021./2022.

Razrednik: Ivana Grepo, prof.

4.A

Baković Lara
Banovac Natalija
Bilobrk Lea
Boban Benedikt
Cambj Sunčana
Čulić Petra

Dominović Nikolina
Gavranović Petar
Janjić Lara
Kačanić Marta
Kasalo Lana
Kotarac Ella

Kovačević Laura
Kustura Karlo
Lesandrić Mirela
Pavlović Leona
Peljić Gabriela
Sardelić Alicia Gita

Steffen Zanchi Vid
Varnica Frane
Vilibić Dora
Vrvilo Lovre

4.B

Bajić Ivan

Barić Jure

Bekavac Ivan

Bradašić Paula

Čular Paula

Čulić Lucija

Delić Andrea

Dlaka Antonia

Grgić Ante

Jakopčević Roko

Jelavić-Šako Petra

Lovrić Celesta

Marušić Marija

Milišić Lucija

Plazibat Lucija

Šalinović Karlo

Šaran Duje

Šaravanja Marija

Šunjić Marija

Trojković Karolina

Trumbić Nikolina

Ujević Mia

Vuletić Laura

Zlatar Korina

4.C

Čatipović Nina

Čikara Ante

Ćosić-Dragan Barbara

Ćudina Leona

Dževrnja-Viro Josip

Galić Marin

Jelić Karla

Jerković Marin

Juričić Luka

Kasalo Stipe

Katić Stjepan

Lalić Dora

Lekšić Lucija

Misir Sofija

Parčina Martina

Perić Marko

Rako Lucija

Raos Iva

Šubat Filip

Topić Ena

Vukas Sara

Zorić Elena

Razrednik: Sindi Matulović, prof.

4.D

Bagarić Josipa
Borović Martina
Buljan Matija
Domančić Paula
Domazet Dario
Duvančić Lucija
Fistonić Ela

Gojsalić Ivana
Hecht Marco
Jakovčević Dario
Juras Klara
Kačić-Bartulović
Lucija
Krstulović Mia

Lisica Paula
Matulić Dinko
Plazibat Maja
Štrljić Josipa
Tomić-Ferić Marjan
Utrobičić Sara
Domenika

Vidović Nina
Vilić Lucija
Žeravica Karla

Razrednik: Marin Borzić, prof.

4.E

Balajić Ana
Balić Marin
Banovac Mia
Bazina Tina
Bezeljak Tia
Bilić Josip

Borzić Ivan
Bugarin Lara
Gracin Marta
Javorčić Filomena
Jovanović Martina
Kovač Anja

Luketa Dora
Maleš Marta
Markić Anamarija
Martinović Lara
Mlačić Barbara
Mustapić Ana

Mužinić Nikolina
Paleško Mirta
Protić Chiara
Rajčić Lucija
Španović Monika

Razrednik: Lorna Visković Simonović, prof.

4.F

Aljinović Gabriel Julian
Banjan Mia
Barić Marko
Čatelov Marija
Čorić Hana
Čulina Andrija
Dvornik Leona

Franić Zavadlav Karla
Gavran Lucija
Gluhan Maria
Jerončić Lea
Kolombo Deni
Leonarda
Kuščević Toma

Leskur Petra
Matić Ana
Matić Iva Antonia
Matković Mia
Matulić Borna
Pavković Petra
Prolić Marta

Skoko Ivana
Vrdoljak Anamaria
Vrdoljak Nora
Zanki Andrea

**MATURANTI,
SRETNNO!**

GENERACIJA 2021./2022.

LITERARNI NATJEČAJ NA ENGLESKOM JEZIKU

Breaking out of my shell

Piše: Kiara Rogač

Učenici naše škole imali su priliku okušati se u literarnom natječaju „Breaking out of my shell” koji je namijenjen onima koji se kreativno izražavaju i stvaraju na engleskom jeziku. Kreativni učenici svoje sposobnosti mogli iskazati pisanjem pjesama, stripa, proze ili eseja, no natječaj ne bi bilo cjelovit bez stručnog oka članica žirija. Profesorice Anamarija Brzica i Ana Pavičić Lešić pomno su pročitale i procijenile pobjednika ovog literarnog natječaja.

U kategoriji prozih ostvarenja prvo mjesto zauzeo je Petar Paradžik, učenik 3. b razreda, pokazavši zavidnu vještinu pisanja na engleskom jeziku.

U istoj kategoriji drugo mjesto zauzela je Domina Bašić, a treće je pripalo učenici Martini Punda. Obje su učenice svoje tekstove naslovile „Breaking out of my shell” i time pokazale kako se uistinu isplati pokazati ono što se krije ispod površine.

Prvo mjesto među pjesnicima naše škole osvojila je svestrana učenica Lucija Rajčić svojom pjesmom „I Am From”. Kiara Rogač i Ema Gabela, već uspješne pjesnikinje i učenice Druge gimnazije, pokazale su svima koliko uistinu dobro pišu i na engleskom jeziku. Kiara je pjesmom „Places Between” osvojila drugo mjesto, a Ema je pjesmom „String of Fate” zauzela visoko treće mjesto.

Naši učenici dokazali su nam kako uz malo hrabrosti i stvaralačke misli mogu izaći iz svoje zone ugone (kao što i samo ime natječaja kaže). Koliko god teško i neugodno bilo, oni su vam svojim tekstovima pokazali kako sami stvaramo vlastiti svijet, a hoćemo li ga podijeliti s drugima, ovisi o nama samima. Kao što su i sami već jednom rekli, uzmite svoja pera i pokažite nam što se u vama uistinu krije. Njihove radove možete pronaći u prilogu časopisa, umjetničkom podlistku DRUGart!

WRITING CONTEST IN ENGLISH

Breaking out of my shell

Prevela: Ana Pavičić Lešić, prof.

Our students had an opportunity to take part in the school literary competition named ‘Breaking out of my shell’ – having in mind those who love to be creative and who love being creative in the English language. They could express themselves in different formats, by submitting works of poetry, prose, creating comics or writing essays. The competition couldn’t work without a jury and our jury members were our English teachers Anamarija Brzica and Ana Pavičić Lešić, who, after reading and evaluating all submissions, decided on the winners of this writing competition in two categories.

In our prose category the winner was Petar Paradžik from 3.b, who displayed an enviable level of vocabulary and creativity in an SF story named ‘Re;watch’. Domina Bašić came second in the same category, while the jury decided on Martina Punda to take third place. Both students really tackled the topic well and showed that it is always worth it to show what is hidden beneath the surface.

As far as the poetry part is concerned, the first place went to Lucija Rajčić (‘I am from’). Kiara Rogač and Ema Gabela, already very distinguished students of II. gimnazija, displayed their writing this time in another language. Kiara took second place with her poem ‘Places between’ and Ema third with ‘String of fate’.

Our students have again proved how by having just a little bit of courage and creativity they can easily break out of their shells. However difficult or embarrassing it might be, with their texts they showed us that we create our own worlds, and if we want to share them depends solely on us. As they said, take your pens and show what you have hidden inside! Their work can be found in the attachment – DrugArt!

CVRČCI NASTUPAJU

Festival de theatre lyceen franchophone de Zagreb

Festival srednjoškolskog frankofonog kazališta
u Zagrebu

Piše: Laura Kovačević, 4.a

Festival srednjoškolskog frankofonog kazališta projekt je međunarodne suradnje srednjih škola koji uz igru i glumu unaprijeđuje učeničko znanje francuskog jezika. Sami je cilj festivala potaknuti i motivirati učenike srednjih škola u učenju francuskog jezika te kroz ovaj pristup profesorima dati dodatan motiv zašto uvesti ovakav način podučavanja u kurikulum. Festival se održao početkom svibnja 2021. u Zagrebu, a učenici su sami osmislili i snimili svoje radove. U ovom su projektu sudjelovali i naši Les cigales („Cvrčci“), učenici 4. a razreda, pod vodstvom profesorice Silvine Soldo. Njihovim djelom „Tous differents mais toujours unis“ („Svi smo različiti, ali ipak ujedinjeni“) osvojili su prvo mjesto za toleranciju. „Tous differents mais toujours unis“ moderna je predstava koju je napisala Gabriela Peljić, učenica 4.a razreda, a svojim sadržajem podsjeća na Shakespeareovo djelo „Romeo i Julija“. Naime, govori o dvije skupine učenika oprečnih stavova i svjetonazora. Oni imaju različite ideale i ta ih razlika čini nepomirljivima. Ali ljubav, kao što znamo, čini čuda. Dvoje se učenika iz suprotnih grupa zaljubljuje, a napetost raste. Je li to dovoljno za pomirenje, prijateljstvo i toleranciju?

LES SIGALES ARRIVENT...

Festival de theatre lyceen franchophone de Zagreb Prevela: Silvana Soldo, prof.

Le Festival de théâtre des lycéens francophones est un projet de coopération internationale des lycées qui, en plus avec le jeu, améliore la connaissance de la langue française. L'objectif du festival est d'encourager et de motiver les élèves du secondaire à apprendre le français et, par cette approche, de donner aux enseignants un motif supplémentaire pour français, par cette approche, de donner aux enseignants un motif supplémentaire pour introduire cette méthode d'enseignement dans le programme scolaire. Le festival s'est tenu début mai 2021 à Zagreb. Les étudiants ont enregistré leurs propres travaux et ont fait un travail superbe. Notre troupe de théâtre „Les Cigales“ (les élèves de 4e année), dirigé par la professeure Silvana Soldo, a également participé à ce projet. Avec leur œuvre „Tous defferents mais toujours unis“, ils ont remporté la première place pour la tolérance. „Tous differents mais toujours unis“ est une pièce moderne écrite par Gabriela Peljić, une élève de 4ème, et son contenu rappelle Roméo et Juliette de Shakespeare. C'est à dire, on parle de deux groupes d'élèves avec des attitudes et des visions du monde contradictoires. Ils ont des idéaux différents et cette différence les rend inconciliables. Mais l'amour, comme nous le savons, fait des merveilles. Deux élèves de groupes opposés tombent amoureux et la tension monte. Est-ce suffisant pour la réconciliation, l'amitié et la tolérance?

35

Učenici 4.a razreda nastupili su
na Festivalu srednjoškolskog
frankofonog kazališta u Zagrebu

ČITANJE U FOKUSU

Roman manjkavosti glavnog lika i radnje

„Utopljeni“ je roman Neila Jordana koji prati život privatnog detektiva Jonathana dok rješava slučaj nestale djevojke i prolazi kroz turbulentan brak. Kako priča napreduje, dvije se radnje spoje u jednu i priči daju okret koji leđi krv u žilama.

Piše: Marjana Brstilo, 2.f

Roman „Utopljeni“ grade dvije radnje koje centriraju različite aspekte protagonista Jonathana. Jedna od njih slučaj je nestale djevojke koji u Jonathanu ističe taktičko razmišljanje i empatiju. Druga je radnja njegova afera koja nam pokazuje žar, znatiželju i smionost koje ne vidimo u ostatku njegova života. Jonathan žuri u svoju aferu, potaknut osobnim problemima koji ga neprestano gone. Osjeća da su njegov jedini štit trenutci ukradeni iz tuđeg života. Dvije odvojene radnje pokazuju jasan kontrast njegovih dvaju života, a miješano područje nalazimo u trenucima koje Jonathan provodi sa svojom obitelji. Tada u prvi plan dolaze njegova želja da zaštiti svoju obitelj i predanost odgoju kćeri.

Jonathan je čovjek s mnogo dobrih strana, ali njegove vrline ne negiraju njegove mane (kojih ima obilje). Čak i ako zanemarimo činjenicu da vara ženu i njegov manjak odanosti, licemjerman je i slabe volje. Njegovi mlaki pokušaji da prekine svoju aferu i odnos prema svojoj ženi i čovjeku s kojim ga je prevarila (iako je i on sam nevjeran) prevladavaju njegove vrline koje se kroz roman pokazuju sve manje i manje. Što je Jonathan antipatičniji, to je i želja za čitanjem manja jer je on narator kojeg upoznamo najbolje. Protagonisti jesu i trebaju biti razgranati, njihove ih mane čine više ljudskim, čak mogu i biti loše osobe, ali jedna karakteristika koju ne smiju imati jest antipatičnost.

Kad pričamo o dvjema stranama romana, u razgovor ulazi i ustanovljena dualnost Jonathanova karaktera. U poglavljima koja se vrte oko misterija vrlo je aktivan i sam čini djela koja pokreću radnju. Ali u svom je privatnom životu pasivan, pušta da se radnja događa njemu i ne reagira na nju što usporava

fabulu i ubija Jonathanovu dinamičnost. Da je bio aktivniji u više ogranaka svog života, priča bi se kretala brže. Poglavlja u kojima je Jonathanov unutarnji monolog bio centar teksta odužila su se i usporila čitanje. Njegove su misli nakon nekog vremena postale repetitivne i otežavale praćenje radnje. U razgovoru s drugim likovima, Jonathan je zanimljiv i dinamičan i mamio me da čitam dalje, ali dugački su paragrafi njegovih misli bili prepreke koje su kočile radnju koja ovu priču čini uzbudljivom. Kao glavni lik, Jonathan, služi kao naš vodič, a konstantno radovanje interakcijama s drugim likovima oduzima zamah čitanju.

Dvije trećine kroz priču, dvije se radnje na kraju stope u jedno i okrenu sve što smo naučili naglavačke. Prisiljeni smo vratiti se na početak i preispitati sve što smo pročitali. Jonathan postaje nepouzdan pripovjedač i svako njegovo zapažanje od tog trenutka postaje upitno, što oduzima od utjecaja kakav bi kraj inače imao. Kasno otkrivanje prave radnje dovodi do osjećaja da je sve što se dogodilo povezano labavom niti i plovi u zraku oko nas u nejasnoj magli. Jonathanova priča kao da se ne može odlučiti između detektivske tematike, ljubića i priče o duhovima te zato skače između estetika. Postoje dijelovi romana u kojima su teme disproporcionalno raspoređene, toliko da jedna od njih potpuno nestane na nekoliko poglavlja. Sve ovo sprječava ovaj roman da bude dobro izbalansirana priča s zdravim dozama zastupljenih tema.

Uz sve mane koje ima, „Utopljeni“ ima i svoje dobre strane. Jedna od snaga romana tjeranje je čitatelja na razmišljanje. Kroz priču se dogode neobjašnjivi događaji koji tjeraju naše umove da smisle rješenje i utrkuju se s radnjom da dođu do njega. Jonathan nam pokazuje moralno sive likove na mnogo realnijoj skeli nego većina popularnih romana, a način na koji knjiga završava nedovršen je, otvoren za interpretaciju baš kao i ostatak djela. „Utopljeni“ je roman fokusiran na čovjeka punog mana čija nam perspektiva dočarava svijet na način na koji možda prije ne bismo pomislili. Jonathan hoda na granici fantazije i jave, na granici tako tankoj da se ta dva pojma isprepleću zajedno gutajući Jonathana u sivo područje na kojem se stapaju. Neki mogu nazvati Jonathana luđakom, dok drugi mogu reći da je žrtva traume. Jonathan je otvoren za interpretaciju, promjenjiv i nikada potpuno jasan, baš kao i svijet koji gledamo kroz njegove oči, svijet u kojemu živimo.

Naši jezičari i njihove vrijedne profesorice nikada ne propuštaju svima poznatu Noć knjige u travnju. Njihov je prošlogodišnji domaćin, u bijegu od koronavirusa, bila Zoom platforma, a glavna je tema susreta bila „Knjiga koja liječi“.

Piše: Ema Gabela, 3.f

Digitalnu noć knjige organizirale su profesorice Ema Bodrožić-Selak i Magdalena Mrčela. Pridružili su im se svi zainteresirani učenici koji su željeli znati više o romanu „Između“ i dobiti odgovore na pitanja o pročitanom. Profesorice su predstavile ovo djelo profesorice Mrčela prikladnom prezentacijom koja je, osim osnovnih podataka o romanu, sadržavala i recenzije poznatih mrežnih izvora. Tijekom susreta autorica je sudionicima otkrila i koliko joj je vremena bilo potrebno za pisanje ovog romana. 12 dana.

Ako ste slučajno propustili ovaj knjiženi susret, ne žalite! Snimljen je i postavljen na mrežne stranice Druge gimnazije, a možete mu pristupiti učitavanjem priloženog QR koda!

NOĆ KNJIGE

Susretu su se aktivno priključile naše marljive učenice. Kiara Rogač i Ema Gabela su čitale svoja pjesnička ostvarenja na engleskom jeziku: „Places Between“ i „Find me where it's grey“, a učenica je Melanie Biočić čitala ulomke romana Magdalene Mrčela. Svojom autorskom pjesmom „U strasnoj ljepoti“ pridružio se susretu i prošlogodišnji maturant, Nikola Andrija Marasović. Ovaj je događaj upotpunjen učeničkom željom za znanjem o romanu, a njegovom je značaju pridonijelo i prisustvo zagrebačke književnice Rosie Kugli.

ROMAN KOJI LIJEČI OBOLJELE DUŠE: „IZMEĐU“

Učenica Melanie Biočić u društvu profesorice Magdalene Mrčela i profesorice Eme Bodrožić-Selak.

PROJEKT OSNAŽIVANJA JEZIKA

DRUGAČIJI sudjelovali u projektu na njemačkom jeziku

Projekt Hrvatskog društva učitelja i profesora njemačkog jezika (KDV), u organizaciji Ministarstva vanjskih poslova i Savezne Republike Njemačke u suradnji s Njemačkim veleposlanstvom u Zagrebu, zajednički su ostvarile II. gimnazija i OŠ Split 3. Riječ je o projektu „Osnaživanja njemačkog jezika u obrazovnoj vertikali hrvatskog obrazovnog sustava“ (Stärkung der DaF -Vertikale im kroatischen Bildungssystem), a njegove su voditeljice bile naša profesorica Ajlin Andreis i Silvija Sinovčić, profesorica Osnovne škole Split 3. Provedba projekta planirana je u vremenu od rujna 2019. do prosinca 2020. godine, a projekt je, zbog epidemioloških mjera, dovršen 26. svibnja 2021. kada je upriličena izložba učeničkih radova na temu „Putovanja kroz dalmatinsku regiju“ u Gradskoj knjižnici Marka Marulića.

Projekt se odvijao u pet različitih faza. U prvoj fazi proveden je odabir sudionika u projektu i podjela zadataka među odabranim učenicima, a zatim je uslijedio koordinacijski sastanak nastavnika u Poreču. Učenici su u trećoj fazi osmislili slikovni i tekstualni materijal i izložbu, a u završnoj su etapi pripremili kalendar. Na izložbu pripremljenih radova pozvani su predstavnici županijske i gradske vlasti te predstavnici Turističke zajednice grada Splita. Za sve one koji se nisu mogli pridružiti uživo, projekt je predstavljen i virtualno, a njegov snimak možete pogledati učitavanjem priloženog QR koda.

Projekt: Stärkung der DaF - Vertikale im kroatischen Bildungssystem

Prevela: Ajlin Andreis Sarun, prof.

Die Schüler des Zweiten Gymnasiums haben an diesem Projekt im Schuljahr 2021/2021 teilgenommen

Am Projekt des Kroatischen Lehrerverbands (KDV), in der Organisation vom Außenministerium der Bundesrepublik Deutschland und der Botschaft in Zagreb haben zusammen das Zweite Gymnasium in Split und die Grundschule Split 3 teilgenommen. Die Schüler aus beiden Schulen haben unter der Leitung von ihren Lehrerinnen Ajlin Andreis Sarun und Silvija Sinovčić zwischen September 2019 und Dezember 2020 einen schönen Kalender zusammengestellt. Am 26. Mai 2021 wurde die Ausstellung der Schülerarbeiten zum Thema „Eine Reise durch meine Heimat“ in der Stadtbibliothek Marko Marulić veranstaltet.

Das Projekt fand in 5 Stufen statt. In der ersten Stufe wurden die Teilnehmer gewählt und Gruppen formiert, dann hatten wir ein Lehrertreffen in Poreč, in der dritten Stufe haben die Schüler Texte geschrieben und Fotos gemacht. Die vierte Stufe war am interessantesten, weil dann die Ausstellung organisiert wurde, wo viele Menschen aus dem touristischen Bereich und aus der Stadtleitung eingeladen wurden. Das ganze Projekt ist auch virtuell dargestellt worden, und die Aufnahme kann gesehen werden, indem der beigelegte QR Kode geladen wird.

SCAN ME!

Voditeljice Ajlin Andreis Sarun i Silvija Sinovčić u pratnji sudionica projekta

Mišljenja sam da nitko nije dovoljno kompetentan pričati o knjigama koliko god on obrazovan bio ili bio blizak s piscem. „Koliko je ljudi u prostoriji, toliko je i interpretacija knjige“, profesorčina je sveta izjava koju ponavlja na svakom satu.

Piše: Mia Milković, 3.f

Svima je već dobro poznato da iz pera profesorice Mrčele nastaju sjajni i nenadmašivi romani, priče i pjesme. Profesorica Mrčela najčešće progovara o onim temama od kojih uglavnom svi okreću glavu, crvene se i kolutaju očima, nije im ugodno pričati o njima ili, pak, mijenjaju određenu temu na sami njezin spomen.

Posljednja knjiga „Osvetnici“ roman je koji je svoje svjetlo dana ugledao nakon pet godina mukotrpnog rada, prikupljanja informacija iz crne kronike i oblikovanja psihološko-kriminalističkog romana koji obrađuje šest likova, koji su se, spletom okolnosti i sustavom u kojem prevladava „zakon komšije, a ne komisije“, našli u zatvoru. Kroz rupu u zidu dviju čelija promatramo slomljenog supruga

ROMAN „OSVETNICI“ PRESLIKA JE SVIJETA U KOJEM ŽIVIMO!

žene preminule od karcinoma, navijača koji je branio djevojku, dvije studentice kroatistike od kojih je jedna prostitutka koja to nije željela biti (jer i to je ponekad potrebno da bi se preživjelo u Lijepoj našoj...), a druga žrtva svake tete na šalteru biroa koja do podne mrzi sebe, od podne sve druge, neshvaćenog aktivista te zaštitničkog oca. Nji-

PROMICIJA ROMANA PROFESORICE MAGDALENE MRČELA

Magdalena Mrčela na promociji romana Osvetnici.

hov se mir pomalo narušava dolaskom dvaju novih zatvorenika – predstavnikom zagrebačke zlatne mladeži te mladim višestrukim ubojicom.

Kao i u prethodnim knjigama, priče teže vjerodostojnosti, bez imalo uljepšavanja, ublažavanja i dlake na jeziku, progovaraju kroz glas drugih čije se priče šire poput radio-valova i tjeraju pravdu, a mi o tome ne progovaramo jer nas je ili strah ili sram priznati kakav je uistinu svijet u kojem živimo. Kad nepravda postane zakon, otpor postane dužnost. U slučaju učenika: kad profesorica napiše knjigu, pročitati je postane dužnost koja se kasnije izgubi jer njezine se knjige čitaju bez obveze, a uče više nego klasični i izlizani naslovi. Profesorici želimo puno sreće u daljnjem pisanju i radu!

Učenice su stigle bodriti omiljenu profesoricu.

INTEGRIRANA PISMENOST NA DJELU

DRUGAČIJI u potrazi za cjeloživotnim znanjem...

Erasmus + projekt „Integrated Literacy in Action“ („Integrirana pismenost na djelu“) suradnja je četiriju škola iz triju različitih država: Hrvatske, Slovačke i Španjolske. Cilj je projekta nastavak rada na ishodima prethodnog projekta, „Priručnik za neodlučne, posrnule i loše čitatelje“ koji je bio usmjeren na čitateljsku pismenost. ILA projekt podijeljen je na četiri modula: Medijska, Financijska, Znanstvena i Matematička pismenost.

Pišu: Mia Ćosić (3.f), Lucija Perišin (3.e), Elena Bandalović (3.a), Dora Vilibić (4.a), Martina Parčina (4.c), Lucija Rako (4.c), Filomena Javorčić (4.e), Marta Maleš (4.e)

Projekt je započeo u rujnu 2020., ali uslijed pandemije koja je u tijeku, sve su se aktivnosti provele virtualnim putem te smo, tijekom tog razdoblja, zajedno s našim nastavnicima radili na nizu pripremnih aktivnosti čiji je cilj bio pripremiti nas za svaki modul, a u prosincu smo 2021. napokon dobili poziv za prvu mobilnost koja se održala uživo u Zagrebu!

Fokus je prvog modula bila medijska pismenost o kojoj smo naučili nešto više iz niza zanimljivih predavanja i radionica. Na taj smo se način pozabavili medijskom pismenošću posebno usmjerenom na proučavanje videoigrica, a, uz vodstvo prof. Ilije Barišića, proučavali smo i razne tehnike oglašavanja. Isto tako, s profesoricom smo Anom Đorđić produbili svoje znanje o filmskoj pismenosti. Zaključili smo da sve ove podvrste medijske pismenosti mogu utjecati na naše živote na različite načine. Više o našim aktivnostima možete pročitati u ostatku članka.

Videoigrice i medijska pismenost

Naše je putovanje započelo 13. prosinca. Po dolasku u X. gimnaziju istražili smo školu i upoznali učenike iz Zagreba te učenike iz Slovačke i Španjolske koji su, zbog pandemije, sudjelovali u svim aktiv-

nostima putem svima već dobro poznate platforme Zoom. Međusobno smo se upoznali u aktivnostima zagrijavanja, a od domaćina smo dobili i poklone dobrodošlice. Nakon toga, profesor Ilija Barišić iz zagrebačke III. gimnazije upoznao nas je s pojmom pismenosti u videoigricama. Raspravljali smo o različitim vrstama videoigara s posebnim fokusom na „ozbiljne“ videoigre i prednostima svake od njih. Održao nam je i predavanje o lažnim vijestima, o tome koliko se lako šire i koliko ih je teško razlikovati od pravih. Kako bismo uvježbali ono što smo prethodno naučili, igrali smo videoigru u kojoj smo morali stvarati i širiti lažne vijesti usmjerene na određenu ciljanu publiku. Bilo je to zanimljivo iskustvo jer smo vidjeli kako se novac zarađuje širenjem lažnih vijesti usmjerenih na određene skupine ljudi. Na taj način lažne vijesti mogu biti pravi okidač, ovisno o vjerskim ili političkim stavovima ljudi i njihovim emocijama.

Poslijepodne smo iskoristili za zasluženi predah te smo se oko 18 sati susreli s našim zagrebačkim kolegama kod Kamenitih vrata. S obzirom na to da je bio blagdan svete Lucije, sudjelovali smo u organiziranom tematskom vođenju naziva „Božićna priča s Griča“ kroz zagrebački Gornji grad gdje smo saznali mnoge zanimljive povijesne činjenice i stekli uvid u folklor vezan uz svetu Luciju.

Oglašavanje i medijska pismenost

Dan je započeo predavanjem prof. Barišića gdje smo učili o oglašavanju i različitim tehnikama oglašavanja. Naučio nas je da već sam izbor fonta ili boje može promijeniti značenje plakata/reklame te nam je pokazao koliko različitih aspekata treba uzeti u obzir pri izradi reklame. Predavanje je bilo veoma zanimljivo, a na kraju radionice dobili smo zadatak izraditi vlastiti digitalni poster koji će reklamirati našu školu! Na kraju radionice prof. Barišić analizirao je plakate učenika i dao im povratne informacije.

Poslijepodne smo se uputili u Muzej prekinutih veza. Muzej je bio jedno od najzanimljivijih mjesta koje smo posjetili. Bilo je mnogo tužnih priča o smrti ili rastavi voljenih osoba, ali je bilo i puno smiješnih. Bilo je neobično vidjeti kako neki naizgled besmisleni predmeti mogu toliko značiti osobi.

Dolazak naših učenica i njihovih profesorica u zagrebačku X. gimnaziju.

Filmska pismenost

Nakon dva dana zanimljivih predavanja dr. sc. Ilije Barišića, bili smo spremni naučiti nešto više s novim predavačima. Naš je treći dan bio ispunjen od zore do sumraka. Najprije smo poslušali predavanje o emocijama i njihovoj povezanosti s medijima i ljudima diljem svijeta koje je održala Marija Roth, školska psihologinja. Bilo je vrlo poučno i stekli smo znanje o kojem nikada u životu nismo promišljali. Najviše nas se dojmila spoznaja o utjecaju različitih medija na emocionalno stanje čovjeka.

Nakon prijeko potrebne stanke za ručak, nastavili smo s predavanjem Ane Đorđić o filmskoj pismenosti. Mnogima je ovo bila najbolja radionica našeg putovanja. Bilo je dobro organizirano, kreativno i vrlo dinamično. Profesorica je cijelo vrijeme bila u interakciji s učenicima tako da smo puno naučili na zabavan način. Iako se u početku filmska pismenost činila složenom, kroz kratke filmove i kvizove izgledala je tako jednostavno. Naime, analizirali smo dva kratka filma: „Mucica” (2016.) i „Bitcoin Boy”(2019.). Radionicu smo zaključili interaktivnim kvizom kako bismo provjerili jesmo li razumjeli glavne pojmove vezane uz filmsku pismenost. Nakon dugog radnog dana posjetili smo centar grada gdje smo večerali, a nakon toga se i vratili u naš hostel. Morali smo biti svježiji za sutrašnji izlet!

Izlet u Samobor

Nakon nekoliko dana ispunjenih zanimljivim predavanjima i radionicama, uputili smo se u Samobor na izlet. Po dolasku u Samobor prvo smo posjetili Medičarnu ARKO. Radi se o obiteljskom obrtu u ko-

jem se proizvode medeni kolačići - litarari. Vlasnica obrta uputila nas je u cijeli proces proizvodnje litarara, a imali smo priliku i kušati ih. Stvarno su ukusni! Nakon radionice nastavili smo istraživati grad s našim turističkim vodičem. Objasnila nam je sve što treba znati o gradu i, što je najvažnije, savjetovala nas je koju hranu moramo probati. Uglavnom, nije moguće posjetiti Samobor, a da ne probate njihove čuvene kremšnite. Nakon što smo ih kušali, snimili nekoliko fotografija i sami istražili grad, došlo je vrijeme da se vratimo u Zagreb i, nažalost, spremimo za posljednji dan boravka.

Završne aktivnosti i oproštajni koncert

Tako je stigao kraj naše prve mobilnosti. Dan je započeo podjelom u grupe u kojima smo odradili završne aktivnosti. Jedna je grupa imala zadatak na trenutak postati influencer te otvoriti Instagram stranicu koja je služila za informiranje ljudi o globalnom zatopljenju, a druga je, uz pomoć profesorica Ilić i Spahije, rješavala matematičke zadatke koje su profesorice za njih pripremile. Studenti iz Slovačke i Španjolske također su odradili grupne zadatke sa svojim profesorima putem aplikacije Zoom.

Nakon predavljanja odrađenih aktivnosti, sudjelovali smo na svečanosti dodjele svjedodžbi studentima i profesorima. Nakon završnih evaluacija, otišli smo na kraći ručak, a popodne smo se odmorili do 18 sati kada je bio zakazan početak božićnog koncerta X. gimnazije. Nastupili su brojni učenici – školski zbor, pijanisti, solo pjevači i školski bend. Njihovi nastupi bili su nevjerojatni i bio je to zabavan način da zaključimo naš posjet Zagrebu. Nakon završetka koncerta družili smo se s našim novim prijateljima i razmijenili iskustva. Pozdravili smo se s njima i sljedećeg smo jutro krenuli kući.

Zaključak

Može se zaključiti kako je ovaj projekt, bez sumnje, bio vrlo ugodno iskustvo. Ne samo da smo naučili puno o različitim vrstama pismenosti, već je ove nove spoznaje moguće i primijeniti u svakodnevnom životu, a stekli smo i nekoliko nevjerojatnih prijatelja. Projekt nas je potaknuo da radimo zajedno kao tim i zbližio nas u procesu poučivši nas o važnosti povezivanja, zajedničkog rada i izlaska iz naših sigurnih zona. Veselimo se ponovnom susretu i stvaranju novih uspomena koje će trajati cijeli život!

INTEGRATED LITERACY IN ACTION

In pursuit of lifelong learning...

The Integrated Literacy in Action Erasmus+ project is a cooperation of four schools from three different countries: Croatia, Slovakia and Spain. The aim of the project is to continue working on the outcomes of the previous one, Handbook for reluctant, struggling and poor readers, which was focused on reading literacy. The project is divided into four modules: Media literacy, Financial, Scientific and Mathematical literacy.

The project started in September 2020, but due to the ongoing pandemic, all the activities were virtual and during that time the students and their teacher worked on various pre-activities that were supposed to prepare them for each module. In December 2021 we were finally able to participate in the first module in Zagreb.

The focus of the Module 1 program was Media Literacy about which we learned through a series of lectures and workshops. In that sense, we focused on video games and media literacy, various advertising techniques with the guidance of dr. sc. Ilija Barišić, as well as on film literacy with dr. sc. Ana Đorđić. We came to the conclusion that different types of literacy can have effect on our lives in various ways.

Video Games and Media Literacy

Our trip started on 13 December. Firstly, when we arrived at X. gymnasium, we explored the school for a bit and met the students from Zagreb and the ones from Slovakia and Spain who, once again, due to the pandemic, participated via Zoom. We got to know each other through some warm-up activities and also received some welcoming gifts from our hosts. Then, professor Ilija Barišić from III. gymnasium introduced us to the topic of video games literacy. We were presented with different types of video games and benefits that we have while playing each of them. He also gave us lecture about fake news, how easily spreadable they are and how hard it is to tell them apart from the real ones. To practice what we had learned, we played a video game where we had to create and spread fake news aimed at specific target audience. It was an eye-opening experience since we got to see how money can be earned by spreading fake news targeting specific groups with the aim of triggering them based on their religious or political views and emotions.

We took a deserved break through the afternoon and around 6 p.m. met with students from Zagreb near The Stone Gates. Since it was the feast of St. Lucy, we were given a themed guided tour, Christmas tale from Grič, through Zagreb's Upper Town where we learned many interesting historical facts and got an insight into the folklore related to St. Lucy.

Advertising and Media Literacy

The day started off with a lecture given by prof. Barišić where we learned about advertising and different advertising techniques. He taught us how a simple choice of a font or colour can change the meaning of a poster/advertisement and he showed us just how many various aspects need to be taken into consideration when creating an advertisement. We found it quite interesting and at the end of the workshop we were given the assignment to create our own digital poster advertising our school! The workshop was concluded with prof. Barišić analysing the students' posters and giving them feedback. In the afternoon we headed to the Museum of broken relationships. The museum was by far one of the most interesting things we had seen. There were many sad stories of loved ones passing away

Naučili su mnogo, ali i ludo se zabavili.

or separation but there were also lots of funny ones. It was crazy to see how some pointless objects can mean so much to a person.

Film Literacy

After two days of amazing lectures by dr.sc. Ilija Barišić, we were ready to learn some more with new lecturers. Our third day was busy from dusk 'till dawn. First, we had a lecture on emotions and how they are connected with media and people all over the world given by Marija Roth, school psychologist. It was very educational, and we learned some things about us that we had never really been educated about earlier in our lives, especially the fact that different media outlets can have a strong influence on people's emotions.

After a much-needed lunch break, we continued with a lecture on film literacy by Ana Đorđić. For many, this was the best workshop of our trip. It was well-organised, creative and very dynamic. The teacher interacted with students all the time, so we learned a lot while having fun together. Even though, at first, film literacy seemed complex, somehow, she made it appear so simple through short films and quizzes. In fact, we analysed two short films: *Sweetie / Mucica*, (2016) and *Bitcoin Boy* (2019). The workshop was concluded with an interactive quiz to see if we had understood the main concepts of film literacy. After a long day of work, we visited the town centre to have dinner and went to our hostel. We had to be fresh for the field trip the following day!

Field trip to Samobor

After a few days of interesting lectures and workshops, we went on a field trip to a charming town of Samobor. The first stop upon our arrival was Medičarna ARKO. That is a small family craft factory where they produce honey bread cookies called licitari. The owner of the factory guided us through the whole process of producing the cookies and we even had the opportunity to taste them. They are really delicious!

After the workshop, we continued to explore the city with our tour guide. She explained everything that we needed to know about the town and, most importantly, she told us which food to try. Basical-

ly, it is not possible to visit Samobor without trying their famous Custard cake (Samoborske kremšnite). After we had tasted the cake, taken several pictures and explored the city on our own, it was time to go back to Zagreb and get ready for our last day in Zagreb.

Final activities and farewell concert

We finally reached the end of our first mobility. We rounded it off with final activities by splitting into groups. One group had the task of opening an Instagram page with the purpose of raising people's awareness of global warming, and the other group solved mathematical problems with the help of professor Ilić and Spahija. Students from Slovakia and Spain also did the group activities with their professors via Zoom.

After the presentation of the completed activities, we participated in the ceremony of presenting students and the professors with their attendance certificates. After the final evaluations, we went for a short lunch and had the afternoon off until 6 p.m. when the Christmas concert of the X. Gymnasium was due to start.

Many students performed - school choir, pianists, solo singers and a school band. Their performances were amazing, and it was a fun way to conclude our visit to Zagreb. After the end of the concert, we hung out with our new friends and exchanged experiences. We said goodbye to them and the next morning we were already on our way home.

Final thoughts

To conclude, this project was without a doubt a very pleasant experience. Not only did we learn a lot about different types of literacy and how these new insights could be applied in our everyday life, but we have also made some amazing friends along the way. The project encouraged us to work together as a team and drew us closer in the process, teaching us about the importance of making connections, working together, and expanding our comfort zones. We are looking forward to meeting up again and making new lifelong memories.

BOŽIĆ U DRUGOJ

ZBORNİK TRADICIJSKIH OBIČAJA

„Božićni tradicijski običaji u Hrvatskoj i svijetu” projekt je koji su realizirali učenici prvih razreda pod mentorstvom profesorice Jagode Lerotić. Ovim učeničkim istraživanjem saznali smo zanimljive činjenice o hrvatskim ali i svjetskim božićnim običajima. Oživite sjećanja na davnozaboravljene običaje skeniranjem priloženog QR koda.

RADIONICA BOŽIĆNIH UKRASA

Prvi put u našoj školi realizirana je radionica izrade božićnih ukrasa. Profesorica Branka Politeo organizirala je radionicu i odredila svim učenicima potrebne materijale: komadiće drva, oblutke i boju. U ovom su kreativnom zadatku sudjelovali učenici 2.a i 3.e razreda, a rezultate njihova rada možete pogledati na priloženim fotografijama.

BOŽIĆNI KONCERT

Odlazak na božićne praznike i kraj prvog polugodišta uljepšali su nam naši glazbenici. Profesor Ivan Bošnjak održao je koncert na klaviru u pratnji dviju učenica prvoga razreda: Sare Županović i Flore Bašić. Ove su dvije mlade glazbenice zapjevale nekoliko hrvatskih i stranih pjesama, a svojim su nas interpretacijama naprosto oduševile. Njihove su izvedbe snimljene i postavljene na mrežne stranice YouTubea, a snimkama koncerta možete pristupiti ućivanjem priloženog QR koda. Ne propustite poslušati njihove predivne glazbene uratke!

Profesor Bošnjak u pratnji Sare Županović i Flore Bašić

SCAN ME!

Profesorica Branka Politeo pomaže učenicima u izradi božićnih ukrasa.

Predivne ukrase izradili su učenici prvih razreda.

Izrada u tijeku...

SCAN ME!

Piše: Lucija Kačić-Bartulović, 4.d

Na samom kraju Godine čitanja Naklada Ljevak pokrenula je nacionalni projekt namijenjen srednjoškolcima - „Čitanje u fokusu”. Naših 39 učenika od 1. do 4. razreda uključilo se u projekt sa svojim mentoricama, profesoricama Hrvatskoga jezika - Vesnom Krželj Velić, Mijom Amižić i Emom Bodrožić-Selak. Cilj je projekta poticanje učenika na čitanje izvan formalnoga obrazovanja. Učenicima su dodijeljena tri naslova: „Utopljeni” Neila Jordana, „Odrasli ljudi” Marie Aubert i „Digitalna demencija” Manfreda Spitzera. Projekt će se odvijati u više etapa, a nakon svakoga čitanja za učenike i mentore organizirat će se i virtualni susret s autorom nakon kojega će učenici pisati kritički osvrt. Prvi dio aktivnosti održan je za 20. prosinca. Učenici su nakon čitanja prisustvovali virtualnom susretu s piscem prvog romana, Neilom Jordanom. Ovaj su događaj zajedno sa svojim profesoricama pratili preko YouTubea, a sada slijedi završna faza prve etape: pisanje osvrta! Veselimo se njihovim uratcima i vjerujemo da će nam pripremiti svašta zanimljivo!

ČITANJE U FOKUSU

Intervju s Neilom Jordanom snimljen je postavljen na službeni YouTube profil naklaničke kuće Ljevak. Ne propustite priliku i poslušajte što nam je ovaj poznati irski autor i redatelj imao za reći!

15

DAN EUROPE U DRUGOJ GIMNAZIJI

Piše: Mia Milković, 3.f

Dan Europe u našoj školi obilježili smo u pandemijskim uvjetima. Učenici prošlogodišnjih 2.e i 2. f razreda, u suradnji s profesoricom Brankom Politeo, izradili su projekt u kojem su obradili teme: „Kronologija ulaska Hrvatske u Europsku Uniju”, „Negativni aspekti pristupanja Hrvatske Europskoj Uniji” i „Pozitivni aspekti pristupanja Hrvatske Europskoj Uniji”. Izlaganja učeničkih radova provela su se na platformi Zoom, a sve je bilo popraćeno učeničkim raspravama o navedenim temama koje su završile zajedničkim zaključkom. Učenici su potvrdili da je Hrvatska ulaskom u Europsku Uniju dobila mnogo, ali je i morala pristati na neke kompromise kako bi

postala punopravna članica. Učenici su, nakon izlaganja i rasprave, riješili i kviz kojim su provjerili svoje znanje. Ova zabavna igra udaljena je od vas jednim klikom na priloženi QR kod!

DAN SJEĆANJA NA ŽRTVE DOMOVINSKOG RATA

Piše: Laura Kovačević, 4.a

U Hrvatskoj se 18. studenog obilježava Dan sjećanja na žrtve Domovinskog rata. Vrlo je važno zastati i sjetiti se onih koji su svoje živote davno izgubili, a još je važnije pričati našoj djeci o tome. Profesorica Magdalena Mrčela toga je svakako svjesna jer je ove godine u suradnji s učenicima 1.d, 2.d, 3.f i 4.a razreda osmislila i realizirala (anti)ratni zbornik koji objedinjuje učeničke sastave, pjesme, crteže i fotografije na tu temu. Svi su njihovi radovi inspirirani djelom o ratu i miru, a u pronalasku inspiracije pomogli su im određeni naslovi hrvatskih autora. Naše je učenike nadahnulo djelo „Mali ratni dnevnik“ autora Stjepana Tomaša i roman „Hotel Zagorje“ Ivane Bodrožić te zbirka pjesama „Neka riječi govore“ Mirka Slatkog.

DAR KOJI ŽIVOT ZNAČI

Nakon obrađene pod teme „Katolički pristup transplataciji i darivanju organa“ učenici trećih razreda dobili su zadatak izraditi digitalne plakate kojima bi potaknuli ljude na darivanje organa. Ovaj je projekt osmislila i provela vjeroučiteljica Josipa Stipica u suradnji s učenicima trećih razreda. Rezultati njihove kreativnosti i truda možete pogledati učitavanjem priloženog QR koda.

BUDI DONOR!

20 ljudi dnevno u svijetu umre čekajući transplataciju!

1
donor
spašava do

8
života

Trenutno je 107 000 ljudi na nacionalnoj listi čekanja za transplataciju

**Podari Život!
Doniraj organe!**

Maria Gluhan
Iva A. Matic
3.F

DRUGA NA DRUŠTVENIM MREŽAMA

Piše: Tali Škare, 2. e

Centar izvrsnosti multimedije i jezika, novi suradnik naše škole, ove je godine potaknuo naše učenike u pokretanju službenih profila mreže škole, II. gimnazije Split, na društvenim mrežama! Uz pomoć i suradnju profesorica Magdalene Mrčela i Eme Bodrožić-Selak, učenici drugih razreda pokrenuli su

stranice na Instagramu i Facebooku. Na stranicama se nalaze mnoge obavijesti i objave o nadolazećim projektima, uspjesima naših učenika te brojne druge zanimljivosti. Kako biste bili informirani o svemu što se događa u našoj školi i postali dio ove virtualne priče, potražite nas online i ne zaboravite kliknuti „follow“!

Instagram: drugagimnazija_st

Facebook stranica: II. gimnazija, Split

DRUGI BROJ ČASOPISA NA ENGLESKOM JEZIKU

Piše: Ema Gabela, 3.f

Kraj 2020./2021. školske godine uljepšali su nam naši vrijedni učenici novim brojem časopisa na engleskom jeziku. „English spark“ zbornik je literarnih i likovnih radova učenika cijele II. gimnazije koji je svjetlo dana prvi put ugledao u školskoj godini 2020./2021. Za provedbu drugog broja zaslužne su profesorice iz engleskog jezika: Anamarija Brzica, Ana Pavičić Lešić i Iva Polić. Ovaj časopis ponovno obuhvaća različite literarne i likovne radove koji vas, vjerujemo, neće ostaviti ravnodušnim. Njegovo je digitalno izdanje dostupno na mrežnim stranicama škole, a od vas je udaljeno samo jednim klikom na priloženi QR kod.

ENGLISH SPARK

DRUGAČIJI PONOVO OSVAJA!

LiDraNo, državna Smotra literarnog, dramsko-scenskog i novinarskog stvaralaštva učenika osnovnih i srednjih škola održala se 2021. godine s ciljem podržavanja i poticanja učeničke kreativnosti i znanja o jeziku. Mnogi su naši učenici sudjelovali u različitim kategorijama ove poznate smotre i postigli su zapažene rezultate.

Piše: Laura Kovačević, 4.a

U kategoriji pojedinačnih scenskih nastupa svoje su mjesto pronašli učenici prošlogodišnjih završnih razreda. Učenica Nina Crnčević sudjelovala je monologom Nastasje Filipovne, lika iz romana „Idiot” Fjodora Mihajloviča Dostojevskog, a učenik

Nina Crnčević i Jere Čović s mentorom Borisom Škifićem.

Jere Čović monologom iz „Humorske”, djela splitskog autora Marka Uvodića. Njihovi su pojedinačni scenski nastupi došli do završne, državne razine ove smotre na kojoj su proglašeni jednima od deset najboljih u državi. Čestitamo našim mladim glumačkim snagama i želimo im sreću u nadolazećim godinama!

U kategoriji školski listovi privukao je pozornost i list Druge gimnazije: DRUGAČiji. Na državnoj smotri predstavljeno je čak 28 najuspješnijih listova, a list Druge gimnazije očito je oduševio stručno povjerenstvo jer su ga svrstali u 10 najboljih listova u državi.

Nakon uspješnice na državnoj Smotri LiDraNo, na naše je zadovoljstvo pristiglo još jedno veliko priznanje, a mali su urednici i autori ponovno zablistali među snažnom konkurencijom. Prema stručnoj procjeni žirija Jutarnjeg lista, u sastavu mnogih poznatih urednika, školski list DRUGAČiji proglašen je trećim najboljim listom u državi u kategoriji listova srednjih škola! Glavni urednik Jutarnjeg lista, Goran Ogurlić, odao je priznanje svim učenicima i nastavnicima te čestitao na održavanju novinarskih i literarnih grupa tijekom pandemije. Na koncu, čestitamo mladim novinarima koji su sudjelovali u stvaranju prošlogodišnjeg broja i bez kojih ovo postignuće ne bi bilo moguće!

FILMSKA DRUŽINA DRUGE

Videonajave knjiga kao čitateljski nagovor nove generacije

Učenici II. gimnazije uključili su se u natječaj Ministarstva kulture i medija za snimanje book trailera lektire po izboru povodom Godine čitanja. Svoj kreativni su zadatak shvatili kao izvrstan intertekstualni i intermedijalni izazov te su zajedno režirali, glumili, snimali i uređivali svoje videouratke.

Pišu: Margarita Ivančević i Francika Burazer -Turko

1. D razred odabrao je nagrađivani roman Silvije Šesto – „Debela“ koji tematizira mnoge škakljive tinejdžerske teme koje je ovaj najmlađi razred prikazao bez ikakve neugode. Autorica je tijekom književnog susreta izjavila intrigantnu misao: „Debljina je najtanjiji problem u ovoj nagrađivanoj, ali i osporavanoj knjizi.“ Hodnici i vrt škole bili su im sasvim dovoljni da prikažu koliko djeca zaista mogu biti kreativna i maksimalno iskoristiti sve što im je dano.

2.D razred također se pozabavio škakljivim temama knjige „Nisam ti rekla“ autorice Rosie Kugli koja progovara o problemu rizičnih ponašanja kod mladih. Roman je nazivan hrvatskom inačicom „Mi djeca s kolodvora Zoo“ jer bez ustručavanja progovara o temama poput alkoholizma, preljuba, povodljivosti i riskiranja vlastita života. Svojim su filmom prikazali kako nekad nekoliko riječi može promijeniti čitav pogled na život, ako smo dovoljno hrabri da ih izgovorimo.

2.E razred za svoj je projektni zadatak izabrao distopijski roman „Sluškinjina priča“ kanadske autorice Margaret Atwood koji je u novije vrijeme opčinio svijet u obliku hvaljene serije. „Sluškinjina priča“ progovara o „hodajućim maternicama“, patrijarhalnom društvu, totalitarnom režimu i krvavim obračunima s neistomišljenicima u distopijskom svijetu. Svoj su video snimali u suradnji sa splitskom Udrugom Domine koja se zalaže za promjene patrijarhalnih društvenih odnosa i rodnu ravnopravnost te za društvo bez diskriminacije na osnovi roda, spola i rase.

3.F razred obradio je „Koraljna vrata“ Pavla Pavličića, roman o pronalasku izgubljenih pjevanja „savršene“

Učenici 2. d razreda snimili su videonajavu romana Nisam ti rekla.

knjige – Gundulićeva „Osmana“ te o poremećaju ravnoteže svijeta kroz ljudsko petljanje u sudbinu. Ovaj je razred zaista profesionalno shvatio svoj zadatak i oduševio ljepotama priobalne prirode i karakterizacijom likova, a na autentičnim kadrovima Lastova zahvaljuju profesoricu Dei Telenta iz lastovske OŠ Braća Glumac.

Mentorica Filmske družine Druge i svih četiriju razreda profesorica je Magdalena Mrčela. Volju i trud ovih mladih ljudi možete podržati na Youtube kanalu „Filmska družina Druge“ i time postati dio njihove kreativne priče. YouTube snimkama možete pristupiti učitanjem priloženih QR kodova. Uživajte!

Učenici na snimanju videonajave romana Sluškinjina priča

1. d videonajava
Debela

2. e Sluškinjina
priča

2. d Nisam ti
rekla

3. f Koraljna
vrata

UČENICI NA ENTER KONFERENCIJI

Enter konferencija koja je tematizirala obrazovanje i povezane industrije sinoć je svečano zatvorena u sjajnoj atmosferi u Spaladium Areni. Tijekom dvaju konferencijskih dana publici se predstavilo čak 90 predavača na četirima pozornicama, a teme o kojima se govorilo izravno utječu na prepoznavanje i razvoj darovitih članova našega društva.

Piše: Ana Žarković

Predavačica Katarina Bilonić govorila je o Erasmus+ u novom formatu, Nino Buić iz Agencije za strukovno obrazovanje odraslih održao je izvrsno predavanje „WorldSkills Croatia“, Stipe Čogelja i Damir Brčić prikazali su mogućnosti, planove i projekt „SDŽ – županija mogućnosti“, a moderator Ilija Krišto predvodio je okrugle stolove s temama doprinosa izdavačkih kuća obrazovanju te prepoznavanja darovitih učenika. Profesorica Nina Pavlin-Bernardin objasnila je zanimljive koncepte razvoja vještina kroz videoigre, poduzetnik Mario Mikić-Vučak prikazao je primjere virtualne stvarnosti u obrazovnom sustavu. Nizozemska gošća Lianne Hoo-geveen podijelila je izvrsne savjete o usmjerivanju darovitih učenika i upotrebi njihovih kreativnih potencijala. Psihologinje Natalija Ćurković i Vesna Ivasović progovorile su o važnosti potpore i očuvanja mentalnog zdravlja učenika.

Završna je riječ pripala pročelniku Upravnog odjela za prosvjetu, tehničku kulturu i sport SDŽ, Tomislavu Đonliću, koji je istaknuo da je izuzetno

ponosan na ovaj važan projekt razmjene znanja, a Ivica Zelić, ravnatelj Centra izvrsnosti, zahvalio je svim suradnicima, izlagačima, partnerima i sponzorima koji su omogućili ovaj događaj, radosno istaknuvši da su pripreme za sljedeću Enter konferenciju počele – jučer.

Konferencija je svečano zaokružena predivnim nastupima polaznika Glazbene škole Josipa Hatzea koji su pod vodstvom svojih profesora i umjetničkih voditelja publici poklonili divan božićni program u vidu baletne točke, nastupa orkestra, zbora i solista. Posebno je dirljiva bila završna pjesma „Neka cijeli ovaj svijet“ iz mjuzikla „Jalta, Jalta“, koja sjajno objedinjuje ideje radosti i napretka budućeg društva. Za kraj, istaknut ćemo nekoliko dojmova učenica splitske II. gimnazije koje su revno pratile konferenciju.

Ema Gabela: „Svidjelo mi se Enterovo gostoprimstvo. Obrađivali su zanimljive i poučne teme kojima su otvorili oči mnogim ljudima. Također mi se svidjela suradnja među članovima i predavačima. Cijeli je događaj odlično organiziran. Pomoć profesorima u radu s darovitim učenicima bio jedan od fokusa te su svi predavači bili jako suradljivi.“

Melanie Biočić: „Svidio mi se humor voditelja i brojni predavači koji su na način razumljiv i profesorima i učenicima prezentirali važnost pronalaska izvrsnih. Ipak su takvi budućnost ove zemlje.“

Mia Milković: „Svidjela mi se komunikativnost predavača koji su rado odgovarali na pitanja i bili ljubazni, humor voditelja, odlična jela Turističko-ugostiteljske škole Split, kreativnost programa. Okrenutost temama koje su važne za naše obrazovanje i rad s darovitim nešto je što treba pohvaliti i poticati.“

Dio atmosfere s konferencije možete vidjeti na fotografijama za koje je zaslužna Mia Milković, a videouratku učenica II. gimnazije možete pristupiti učitavanjem priloženog QR koda.

Profesorica Magdalena Mrčela posjetila je Enter konferenciju u pratnji svojih učenica.

Piše: Mia Milković, 3.f

Tjedan mozga

U Tjednu mozga koji se obilježavao od 15. do 21. ožujka 2021. sudjelovali su učenici II. gimnazije profesorice Sanje Vitaljić i profesorice Dine Spahije. Prošlogodišnje maturantice: Ananda Đuranović (4.f) i Eni Pandža (4.f), pripremile su izlaganje na temu „Matematika i anksioznost“. Ananda i Eni su iznijele vjerovanje da anksioznost u matematici nije produkt lošeg znanja matematike, već samog poimanja matematike kao teškog predmeta. Stanje anksioznosti problem je današnjeg društva, čak 20% populacije pati od ovog poremećaja koji izaziva uznemirenost, uplašenost, ograničava sposobnosti i blokira mozak.

U Tjednu mozga svoje predavanje imao je još jedan izlagački dvojac: Sara Bajić i Ivan Mandić, koji su pripremili rad na temu „Korelacija mozga i matematike“. Ovim su edukativnim predavanjem naši učenici pokazali važnost matematike u svakodnevnim mentalnim operacijama, na koji način one utječu na našu svijest i koliko su nam u životu zaista potrebne.

Dan matematike

U sklopu Matematičkog ožujka organiziran je i proslavljen svjetski Dan matematike koji se obilježava 14. ožujka, a ujedno je i Dan broja Pi. Povodom toga, prošlogodišnje su učenice drugih razreda: Paula Katić (2.e), Mia Milković (2.f) i Ana Žarković (2.f), pod mentorstvom profesorice Sande Ilić, zajedničkim izlaganjem pokazale metode kojima možemo približno konstruirati broj Pi. Svaka učenica iznijela je jednu od metoda koja dokazuje približnu vrijednost.

Sudionici su projekta bili jako zadovoljni s pripremljenošću predavača i zanimljivošću tema, organizacijom i entuzijazmom u pripremi skupa i predavanja. Smatraju sve teme jako poučnima, primjenjivima u nastavi te poticajnim za rad s učenicima. Najveći je broj sudionika pohvalio zanimljivost, kreativnost i aktualnost skupa, a posebno su zadovoljni napretkom kvalitete skupa tijekom godina.

Svjetski dan broja Pi obilježili smo u našoj školi i zanimljivom izložbom brojnih radova i plakata koje

MATEMATIČKI OŽUJAK

su izradili svi zaljubljenici u matematiku. Svi su lanci radova bili izloženi u ožujku 2021. godine, a upoznali su nas s poviješću, primjenom i zanimljivostima o ovom magičnom broju. Ovu sjajnu izložbu proveli su učenici pod vodstvom profesorica Sanje Vitaljić, Sande Ilić i Karmen Šesnić koje su svojim organizacijskim vještinama i trudom dokazale kako jezičari mnogo toga mogu i znaju o matematici.

51

Financijski tjedan

Nakon Tjedna mozga, uslijedio je i Financijski tjedan u kojem je Lara Baković obradila temu „Kamate“, a Ante Vujanović „Izračun plaće u Hrvatskoj“ pod mentorstvom profesorice Sanje Vitaljić. Učenice profesorice Sande Ilić: Paula Katić i Kiara Rogač, obradile su temu „Mirovine“, a Mia Milković i Ana Žarković temu „Kriptovaluta“. Učenik profesorice Karmen Šesnić, Damir Lelas, obradio je temu „Sve što treba znati o kreditu“.

DRUGA NA MEĐUNARODNOM NATJECANJU IZ ENGLESKOG JEZIKA

Krajem studenog 24 učenika II. gimnazije sudjelovalo je na međunarodnom natjecanju iz engleskog jezika „Best in English“. Organizator je natjecanja bila češko-američka agencija „Czech-us“, a njezini su sudionici natjecanja bili učenici u dobi od 14 do 18 godina. Natjecanje u našoj školi proveli su Ajlin Andreis Sarun, Ana Pavičić Lešić, Anamarija Brzica, Iva Polić i Hrvoje Sarun. Svi će sudionici natjecanja primiti diplome za sudjelovanje.

Borba za spas planeta Zemlje

<https://www.pitomaca.hr/wp-content/uploads/2021/09/energija-i-klimatske-promjene-300x300.jpg>

Globalno zatopljenje: Možemo li izbjeći katastrofu?

Izložba radova učenika trećih razreda održat će se od 13. do 17. prosinca 2021. u atriju škole.

Mjesto i vrijeme usmenog izlaganja učenika:
15. prosinca 2021. godini u 12:40 sati
u školskoj knjižnici.

Učenici 3. a, c, e i f razreda
II. gimnazija Split
šk. god. 2021./2022.

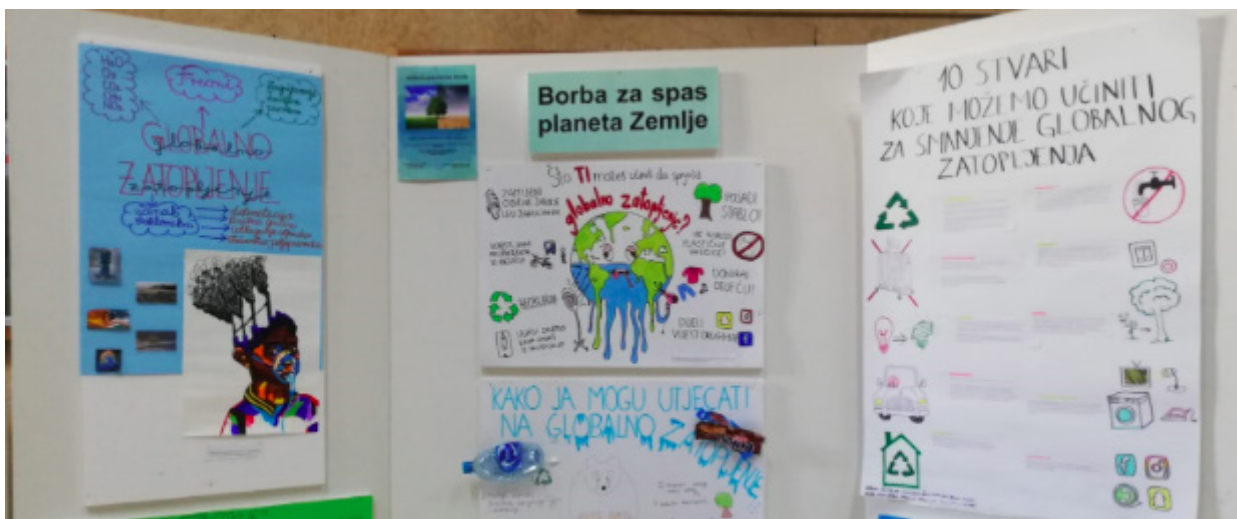
Mentori: Branka Politeo, prof.
Jagoda Lerotić, prof.

MOŽEMO LI IZBJEĆI KATASTROFU?

Piše: Ema Gabela, 3.f - Spasimo planet Zemlju!

Usvajajući ishode o klimatskim promjenama, učenici trećih razreda (3.a, 3.c, 3.e i 3.f) dodatno su istraživali o usvojenim sadržajima, a svoje su usvojeno znanje dokazali izrađujući plakate i pripremajući izlaganja na tu temu. U školskoj knjižnici 15. prosinca održali izlaganja na temu „Globalno zatopljenje: Možemo li izbjeći katastrofu?“, a u njim ih izlaganjima podržale profesorice i mentorice projekta: Jagoda Lerotić i Branka Politeo. Sve su sadržaje učenici dodatno popratili plakatima koje ste imali priliku vidjeti u atriju naše škole.

Borba za spas planeta Zemlje

Piše: Marjana Brstilo, 2.f

U sklopu projektnog zadatka, koji nosi simboličan naziv „Novo normalno“, učenici prošlogodišnjeg 3. a razreda, a ovogodišnji maturanti, okušali su

SCAN ME!

NOVO NORMALNO

se u kreativnom zadatku tijekom kojeg su naučili teorijske osnove o novinskim vrstama, a zatim su ponudili svoje viđenje teme „novog normalnog“. Mentorice i organizatorice ovoga projekta bile su profesorice Ema Bodrožić-Selak i Magdalena Mrčela koje su objedinile prikupljene radove u jedinstveni zbornik. Cilj je projekta bilo pisanje reportaža, kolumni, komentara i anketa, a učenički su radovi dostupni u digitalnoj inačici zbornika kojem možete pristupiti brzopoteznim klikom na priloženi QR kod.

A OSKAR (ZNANJA) IDE... IVANU!

Piše: Magdalena Pejković, 2.d

Oskar znanja dodjela je najveće nagrade u obrazovanju koju već dugi niz godina osvajaju najbolji učenici zajedno sa svojim mentorima. Učenik Druge gimnazije, Ivan Vukadinović, dugogodišnji je sudionik državnih natjecanja, a Oskar znanja osvojio je za 2019./2020. školsku godinu. „Za geografiju se“, kaže, „zainteresirao još od Eura 2008. godine kada je sakupljao sličice nogometaša“. U tom periodu upoznao se s igračima i zastavama njihovih zemalja. Od tog dječjeg hobija razvio je veliko znanje koje ga je dovelo do ovog iznimnog uspjeha. Dosad je sudjelovao u četirima državnim natjecanjima i osvojio dvije zlatne medalje. Ivanova svečana dodjela održana je u našoj školi, a prisustvovali su mnogi profesori kao i Ivanova razrednica i mentorica,

Jagoda Lerotić. Ivanu je zlatni kipić znanja uručila ravnateljica škole, Ivanka Kovačević. Ipak, Ivanova su najveća podrška u toj svečanoj prilici bili njegovi školski kolege koji su ga bodrili čitavo vrijeme natjecanja. Čestitamo Ivanu na ovom uspjehu i želimo mu mnogo sreće u daljnjim natjecanjima!

Ravnateljica Ivanka Kovačević uručuje zlatni kipić znanja Ivanu Vukadinoviću.

LITERARNI NATJEČAJ

Piše: Ema Bodrožić-Selak, prof.

Naše učenice Lucija Vilić (4.d) i Mia Matković (4.f) sudjelovale su u natječaju Ministarstva hrvatskih branitelja za najbolju kratku priču o Domovinskom ratu koji je održan u ožujku ove 2021. godine. Lucijina priča „Smijeh je lijek” te Mijina priča „U ratu u ljubavi” odabrane su među nekoliko najboljih koje će biti objavljene u drugome izdanju zbornika „Priče o domovinskom ratu iz pera srednjoškolaca”. O veličini i značaju njihova uspjeha govori činjenica da na natječaj svake godine pristigne preko stotinu priča. Radujemo se zborniku koji je spreman za tisak, ali i novim kreativnim ostvarenjima naših učenica! Čestitamo!

TJEDAN ZABRANJENIH KNJIGA U DRUGOJ

Piše: Laura Kovačević, 4.a

Tjedan zabranjenih knjiga obilježava se svake godine već tradicionalno u našoj školi početkom listopada. Tim događajem promičemo slobodu čitanja te upoznajemo čitatelje s temama o kojima je u prethodnim vremenima bilo zabranjeno govoriti.

Tjedan zabranjenih knjiga održan je i ove godine u Drugoj gimnaziji.

Lucija Vilić i Mia Matković sudjelovale su u literarnom natječaju.

PRIČE O DOMOVINSKOM RATU IZ PERA SREDNJOŠKO- LACA

Također svu pozornost usmjeravamo na cenzuru baš takvih knjiga koje su nekoć bile cenzurirane i paljene, a danas su izrazito poznate i cijenjene. O ovoj smo vam temi već pisali u prethodnom broju školskog lista i vjerujemo da se sjećate da su razlozi cenzure knjiga najčešće bili politički, religijski ili čak moralni. Ove su godine učenice 4. a razreda, pod vodstvom profesorice Magdalene Mrčela, pobliže obradile zabranjivane autore poput George Sand, Vladimira Nabokova i Emilea Zole, osvrnule su se na njihove živote i napisane klasike od kojih se mnogi danas mogu pronaći kao lektirni naslovi. Njihov zabranjeni tjedan snimljen je postavljen na stranice Youtube-a, a možete mu pristupiti učitavanjem priloženog QR koda.

SCAN ME!

PROJEKT SUSTIPAN

Piše: Mia Milković, 3.f

Tihi čuvar gradskih uspomena

Sustipan je jedan od najljepših splitskih lokaliteta koji je teško jednoznačno odrediti. Maleni poluotok, smješten nedaleko od središta Splita, s jugozapadne strane zatvara splitsku gradsku luku. Nekadašnje groblje natkriljeno srednjovjekovnim samostanom danas sve češće služi kao šetnica, odmaralište uz prekrasan pogled na morsku pučinu, Marjan i središnji dio grada te mnogim sugrađanima kao kulisa za svečane životne događaje. Sve navedeno nagnalo je učenike prošlogodišnjeg 2. f razreda (ovogodišnjeg 3.f), na čelu s razrednicom, prof. Magdalenom Mrčela, na pomno istraživanje jednog od bisera našeg grada.

Učenici, podijeljeni na šest grupa (geografi, povjesničari, lingvisti, turistički vodiči, aktualci i tehničari), istraživali su različite aspekte prostora, funkcija, povijesti i razvitka Sustipana. Svoj su rad izložili u Manastirinama, a o projektu su, u ime razreda, govorile Ema Gabela, Tonija Perišin i Ana

Žarković. Za tehnički su dio programa bili zaduženi Mia Milković i Karlo Mužinić. Učenici su objasnili metodologiju i rezultate svoga rada. Izradili su programski plakat s brošurama, majice sa stihovima Tonča Petrasova Marovića te kratki film i izložbu fotografija o Sustipanu. Prije svega, željeli su educirati građane Splita i pokazati im da ne prolaze samo lijepim parkom koji služi kao pozadina umjetničkih fotografija, već da je Sustipan tihi čuvar stoljeća gradskih uspomena, a građani su zalagali da se tijekom njegove povijesti neće zaboraviti.

U ovom su projektu učenicima u potrazi za izvorima i stručnim suradnicima pomogle Gradska knjižnica Marka Marulića i Turistička zajednica grada Splita, a medijski su popratili portali Dalmacija Danas i Slobodna Dalmacija.

Učenici 3.f razreda s razrednicom Magdalenom Mrčela.

S MATEMATIKOM KROZ ŽIVOT

Piše: **Laura Kovačević, 4.a**

Matematičarima omiljena večer zasigurno je ona koja se već tradicionalno svake godine održava u našoj školi. Riječ je naravno o Zlatnoj večeri matematike koja je održana 8. prosinca 2021. godine. U projektu su sudjelovale učenice 2. e razreda (Marijeta Jurić i Klara Liović) te učenice 3. f razreda (Mia Milković i Ana Žarković) uz pomoć mentorica Sanje Vitaljić i Sande Ilić. Njihovi su se radovi temeljili na zadanoj temi Zlatne večeri matematike, a zadana je tema bila održivi razvoj pa se naš matematički tim pozabavio potrošnjom papira i njegovom reciklažom. Projekt je nazvan „Matematički održivi razvoj“, a ostvaren je u suradnji sa srednjom školom Ivana Meštrovića iz Drniša. Učenik Dinko Matulić iz 4. d razreda snimio je učenice u izradi recikliranog papira, a Maja Plazibat oslikala je na prekrasan način reciklirani papir. Rezultati njihova rada izloženi su na Zoom konferenciji uz pomoć mrežne stranice koju je izradila Anja Kovač, učenica 4. e razreda. Anjina je stranica dostupna na internetu kao i učenički radovi koje možete pogledati skeniranjem priloženog QR koda.

Večer matematike

U organizaciji Splitskog matematičkog društva u prosincu održana je i Večer matematike. U ovom su projektu sudjelovali učenici 2. e razreda pod mentorstvom profesorice Sanje Vitaljić. Naziv projekta bio je „S trigonometrijom po gradu“, a predavanja su se održala online. Ovaj događaj pravi je pokazatelj kako učiti matematiku na jedan zabavan i zanimljiv način. Njihova su predavanja dostupna na mrežnim stranicama Splitskog matematičkog društva, a možete im pristupiti skeniranjem priloženog QR koda.

Večer matematike

Zlatna večer matematike

Naše učenice u ostvaraju projekta Matematički održivi razvoj.

ZLATNA VEČER MATEMATIKE

SVJETSKI DAN PREVENCIJE SUICIDA

Povodom „Svjetskog dana prevencije suicida“, koji se obilježava 10. rujna, splitska je Udruga Feniks na originalan način obilježila ovaj dan podijelivši Splicićanima 566 cvjetova za svaku suicidom preminulu osobu prošle godine u Hrvatskoj. U programu je sudjelovala i naša profesorica Magdalena Mrčela s dvadesetak učenika iz tri razreda (2. d, 3.f i 4.a).

ZA MENE JE SREĆA

Piše: Sara Šimundić, 3.e

Nakon zahtjevne školske godine, učenici II. gimnazije otišli su na zasluženi odmor ispunjen dugim ljetnim danima i opuštanjima uz more, a za kraj odlučili su nas razveseliti jednom virtualnom izložbom fotografija. Zadatak učenika bio je fotografijom uhvatiti onaj trenutak koji ih čini sretnima, koji ih ispunjava i uz koji se najčešće zabavljaju tijekom ljetnih praznika. Mentor učenika bio je Pino Repanić, profesor likovne umjetnosti. Sa sigurnošću tvrdimo da su svi učenici uspješno obavili

Jelena Ljuboš, 2.a

zadatak, a u to se možete uvjeriti i sami. Zavirite u prilog DRUGart i potražite neke od njihovih radova.

SUPERTALENT PROFESORA BOŠNJAKA

57

Profesor Ivan Bošnjak poznat je našoj školi po svojoj ljubavi prema glazbi koju rado prenosi svojim učenicima, a početkom studenog imali smo priliku vidjeti i njegov nastup na malim ekranima. Riječ je, naravno, o audicijskom nastupu hrvatskog talent showa Supertalent u režiji NoveTv. Ivan je svojim

glasom oduševio žiri, a svoju je izvedbu popratio na klaviru. Čestitamo mu na ovom izvrsnom nastupu kojega još uvijek možete pogledati na mrežnim stranicama YouTubea. Učitavanjem priloženog QR koda za čas ćete stići do željene snimke

Preuzeto s mrežnih stranica novatv.com.

PODCASTING U DRUGOJ GIMNAZIJI

Piše: Petar Paradžik, 3.b

Prošlog prosinca na satu engleskog bili smo podijeljeni u grupe i dobili smo zadatak napraviti „podcast“. „Podcast“ je, za one koji ne znaju, moderni nasljednik radijske emisije. Nakon što smo razgovarali o novom projektu s našim profesoricama i poslušali primjere različitih vrsta podcasta, morali smo započeti s planiranjem. Mogli smo odabrati temu s predloženog i opsežnog mentorova popisa ili smo mogli sami odlučiti o temi i stilu (pod uvjetom da je primjerena školi!). Mogli smo pripovijedati priče, voditi debate ili pak vox pop – vrstu intervjua koji se odvija na ulici.

Grupe su uglavnom bile sastavljene od otprilike 6 učenika, a nekoliko grupa uključivalo je čak i goste iz drugih razreda. Neke su grupe odradile cijeli zadatak u jednom snimanju, pri čemu su svi domaćini i sudionici snimani na istom mjestu u isto vrijeme, dok su druge grupe morale zajedno sastaviti različite audioisječke. Tko zna koliko je kolektivnih sati, ako ne i dana, potrošeno na snimanja koja jednostavno nisu zvučala kako treba.

Naposljetku, podcastovi su bili način da isprobamo nešto novo, zabavimo se s prijateljima i razgovaramo o temi koja nas uistinu zanima. Vjerujem da je to bilo vrlo ugodno i originalno iskustvo u kojem je svaki učenik uživao.

PODCASTING IN DRUGA

Written by: Petar Paradžik, 3.b

Last December in English class we were split into groups and tasked with creating a podcast.

A podcast, for those not in the know, is the modern successor to the radio show. In the jump of mediums not much has changed. If the podcast you are listening to is professional, it will even have the same forced, pace killing 30 second ad reads, which have been on the radio for years.

After discussing the topic with our teacher and listening to examples of different types of podcasts, we had to start our planning. We could choose a topic from an extensive list given to us by the teacher or we could decide on the topic and the style on our own (providing it was school-appropriate!). We could narrate stories, have debates or even host a vox pop – a type of an on-the-street interview.

The groups were mainly of 6 students (some less, some more) and several groups even included guests from other classes. Some groups did the whole assignment in one take, with all the hosts and participants recorded in the same place at the same time, while other groups had to compile together various audio clips. Who knows how many collective hours, if not days, were spent on takes which just didn't sound right.

In the end, the podcasts were a way of trying something new, having fun with friends and talking about a topic which we were actually interested in. I believe it was a welcome experience which every student enjoyed.

Fotografija preuzeta s mrežnih stranica nytimes.com.

TRIBINA U GOSTIMA

Piše: Magdalena Mrčela, prof.

Književnik Hrvoje Kovačević prošle je godine u II. gimnaziju u suradnji s prof. Magdalenom Mrčela uveo Tribinu u gostima Društva hrvatskih književnika. Ovaj nas je put preko platforme Zoom na satu lektire posjetila autorica Silvija Šesto. 1. d razred pročitao je njezin tinejdžerski roman „Debela“ i oduševljeno joj postavljao niz zanimljivih pitanja o životu, stvaralaštvu i njezinim književnim likovima. Kako su se prvaši dali u ozbiljan istraživački rad, saznali smo da je Silvija Šesto birala između sportske i književne karijere, da u književnosti najviše zazire od licemjerja odraslih te da je u lektiri „Debela“ debljina najtanjiji problem. „Humor je posljednji bedem zaštite čovječnosti“, književnica je podijelila ovu intrigantnu misao i poklonila svoju knjigu učeniku koji je točno odgovorio na nagradno pitanje. Time smo, čak i u ovim pandemijskim vremenima, dobili priliku uživati u druženju s domaćom autoricom u Mjesecu hrvatske knjige. Nadamo se nastavku ove uspješne suradnje.

NATJEČAJ ZA KRATKU PRIČU TIPKA

Piše: Nikolina Dominović, 4.a

Knjižnica za mlade dislocirani je odjel Gradske knjižnice „Ivan Goran Kovačić“ u Karlovcu koji je već drugu godinu za redom u rujnu raspisao natječaj za kratku priču za mlade spisatelje. Na natječaju su sudjelovali autori i autorice iz cijele Republike Hrvatske, a tema je kratke priče bila slobodna. Na natječaj je pristiglo ukupno 35 priča, a autorica je jednog od najboljih proglašeni radova Mia Milković, učenica 3.f razreda Druge gimnazije. Već svima poznata po svojoj kretivnosti i stvaralačkoj

VIRTUALAN POSJET LEKTIRNE AUTORICE SILVIJE ŠESTO 1.D RAZREDU

vještini, Mijina je kratka priča „Ili jesi ili nisi“ došla pohvalu od stručne komisije koja se sastojala od spisateljice Bojane Meandžija, pjesnikinje Marije Skočibušić te novinara Darka Lisca.

NA DASKAMA KOJE ŽIVOT ZNAČE

Očaravajući balet o lijepoj ciganki Esmeraldi predstava je koja oduševljava publiku

Na repertoaru splitskog Hrvatskog narodnog kazališta, ove se sezone ponovno našao balet „Esmeralda” koji je oduševio publiku već na proljeće 2020. Sastoji se od dvaju činova u ukupnom trajanju od dva sata. Glazbu je skladao Cesare Pugi čija su brojna djela izvedena u najprestižnijim baletnim kućama. Vasilij Medvedev te Stanislav Fečo svojom su koreografijom dočarali gledateljima zanimljivu i napetu radnju koja se temelji na romanu „Zvonar crkve Notre Dame”, francuskog spisatelja Victora Hugoa.

Piše: Dora Jagar, z.f

U centru ovog raskošno postavljenog baleta nalazi se prelijepa ciganka Esmeralda. Zbog svoje empatičnosti i želje da svima pomogne, ona se udaje za pjesnika Pierra. Problemi započinju kada se Esmeralda zaljubi u oficira Phoebusa, očara srce podlog svećenika Frolloa kao i zvonara Quasimoda. Na

kraju baleta događa se neočekivani preokret praćen ubojstvom.

Plesači splitskog ansambla HNK-a, svojim pokretima u koje su udahnuili mnoštvo osjećaja, na jedan poseban način prenijeli su nam ovu priču. Osim plesnih, treba istaknuti i izvrsne glumačke vještine plesača zahvaljujući kojima su uspješno odigrali zadane uloge. Važno je spomenuti da su jedan od najimpresivnijih dodataka bili raskošni kostimi i predivna scenografija za koju je zaslužan Pavol Juraš. Pozornica prepuna plesača, šarenih boja, marama, dukata i nakita, koji sjaji pod svjetlom reflektora, pravo je oduševljenje za naše oči. Doživljaj bi bio još i bolji da je umjesto audiosnimke, orkestar bio u mogućnosti svirati uživo. Nažalost, zbog epidemioloških mjera i broj je gostiju bio reduciran. Unatoč svemu tome, prevladala je ugodna i vesela atmosfera kakvu dugo nismo mogli doživjeti.

Zbog čestih izmjena na pozornici te očaravajućih prizora, imamo osjećaj da je predstava gotova u tren oka. Prilagođena je publici svih uzrasta jer radnja se prati s lakoćom. Predstava je uistinu pravo osvježanje u ovo tmurno pandemijsko doba. Gledajući balet uspjela sa se opustiti i uživati te na kratko zaboraviti probleme koji me čekaju u stvarnom svijetu.

Fotografija preuzeta sa službenih stranica hnk-split.com

Nacistička okupacija dodatno zaoštrava sukobe među onima koje voli. S nacistima dolazi i glad. Životni put dovest će junakinju ovoga romana do bezizlazne situacije u kojoj mora odabrati između vlastitih uvjerenja i želje za životom. Daily Express opisao je ovo djelo kao divno istkanu ljubavnu priču s čarobnim opisom zemlje rastrgane mržnjom, priču koja slama srca.

Piše: Magdalena Pejković, 2.d

„Oni koji su voljeni“, roman Victorije Hislop, dirljiva je priča o jednoj običnoj ženi i jednoj običnoj obitelji u burnim vremenima 20. stoljeća. Nakon desetljeća političke nesigurnosti, Grčka postaje ideološki duboko podijeljena zemlja. Petnaestogodišnja Temis protagonist je ovog romana i najmlađe dijete obitelji u kojoj se jedni članovi priklanjaju političkoj desnici, a drugi političkoj ljevici.

U Temisinoj obitelji sloboda izbora političkog stava dovela je do oduzimanja fizičke slobode kretanja i osnovnih životnih potreba. Ona je zbog vlastita odabira i uvjerenja proživjela nezamislive strahote u zatvoru, na izoliranom otoku, živjela je pod vedrim nebom okružena ratom sa svih strana i sanjala slobodu. Ostali su članovi njezine obitelji bili privrženi totalitarnoj vladavini zemlje u kojoj žive. Ovaj je roman čisti primjer kako jednu obitelj može razoriti samo sloboda izbora. Autorica ovog romana postavlja pitanje što je sloboda uopće. Po mom mišljenju, sloboda bi trebala biti pravo pojedinca na odabir i izgovorenu riječ i ne bi smjela postojati kao privilegija onih koji su na vlasti i koji odlučuju u tuđe ime i nameću takozvanu slobodu. Sloboda sa sobom nosi i niz odgovornosti, a s njom dolaze savjest svakog čovjeka, moral pojedinca i odgovornost za počinjena djela ali ne i paravan za nedjela.

Roman Victorije Hislop završava rečenicom: „Oni koji su voljeni, umrijeti neće...“ Ovo su Temisine riječi, ostarjele žene koja je proživjela teror rata i poslijeratnog vremena, a ovu rečenicu izgovorila je svojoj unučadi palileći svijeće za stradale članove obitelji i prijatelje, iako nije bila pobožna vjernica. To je bio njezin način da ih održi na životu. Svi oni umrli su nasilnom smrću boreći se za neku vrstu slobode. Mogli su i pobjeći od svega kao mnogi njihovi sugrađani, ali njihov je odabir bio borba

ONI KOJI SU VOLJENI

pod svaku cijenu pa i cijenu života. Smatram da se u životu vrijedno boriti za svoja prava i zalagati se onome čemu težimo. Na nama je do koje smo granice spremni žrtvovati sebe i svoje najmilije jer naše odluke izravno utječu na našu obitelj i okolinu.

ROMAN VICTORIJE HISLOP DIRLJIVA JE PRIČA O OBITELJI RASTRGANOJ MRŽNJOM

Fotografija preuzeta s mrežnih stranica athensattica.com

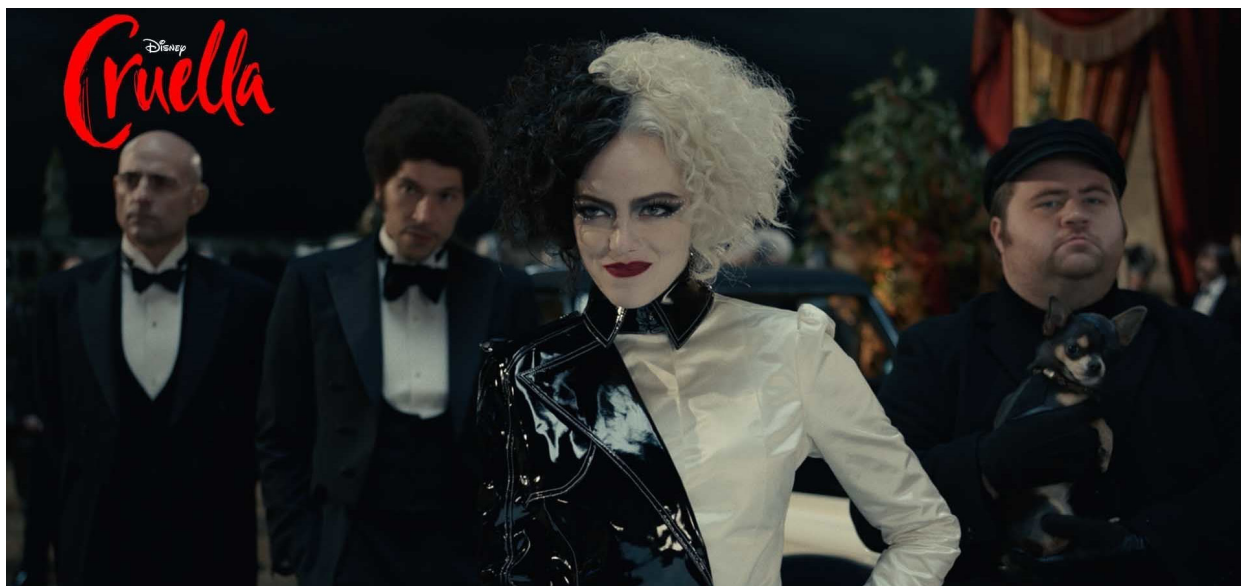
EKRANIZACIJA MODERNE BAJKE: „CRUELLA”

Dugometražni film „Cruella” američka je kriminalistička komedija. Bazirana je na liku Cruelle de Vil iz romana „Sto i jedan Dalmatinac” spisateljice Dodie Smith iz 1956. godine. Film je 2021. godine režirao Craig Gillespie uz scenarij Dane Fox i Tonyja McNamara. Glavni lik glumi Emma Stone, dok sporedne uloge imaju Emma Thompson, Joel Fry, Paul Walter Hauser, Emily Beecham, Kirby Howell-Baptiste i Mark Strong. Radnja ove moderne bajke odvija se u Londonu tijekom punk rock pokreta 1970-ih godina.

Piše: Marin Luketin, 1.c

Cruella de Vil antijunakinja je koja nas navodi na osjećaj da su svi njezini pozitivni i negativni postupci opravdani. Potiče nas da iskažemo razumijevanje i da je sažaljevamo. Glavna junakinja ima svoju svijetlu i tamnu stranu, ali društvene prilike i nesretna sudbina natjerale su je da tamna strana nadvlada svijetlu. Odlučila se za osvetu, koja je pretvara u negativca. Odrasta u okruženju koje ne prihvaća različitosti, čak je zbog toga u djetinjstvu i maltretirana od strane vršnjaka. Sve je to utjecalo na njezinu ličnost i pretvorilo je u buntovnicu. Možda bi se netko na njezinu mjestu povukao u sebe i patio. Ona je cijelo vrijeme uporno željela izraziti svoje pravo ja. Suprotstavila se društvu i normama. Željela je iskazati svoju kreativnost, energičnost, talent, svoju osobnost.

Fotografija preuzeta s mrežnih stranica disneymovies.com

Disneyeva „Cruella” otkriva fascinantnu priču o tome kako se nadarena, buntovna mlada djevojka Estella pretvorila u zločestu i moderno odjevenu Ceullu de Vil. Estella izgledom odskače od sredine i svijet vidi drugačije od ostalih. Majka Catherine iskreno je voli, pokušava je odgojiti na ispravan način, daje joj slobodu i veliku podršku. Estella se suprostavlja nametnutim pravilima društva i često upada u probleme, zbog toga majka i ona odlaze na put u London kako bi u novoj sredini započele nov život.

Film pripada vrsti moderne bajke jer se radnja odvija u suvremenom dobu i prati život glavne junakinje kroz probleme suvremenog čovjeka u kojima se zapravo svi možemo pronaći. Zasniva se na alegoriji i dublji smisao filma otkriva se tek kada shvatimo metafore i poruke. Likovi su stvarni, nisu izmišljene vještice i vile. Izražen je kontrast bogatih i siromašnih slojeva društva, susrećemo lopove i drugačije spolno orijentirane osobe. Crno-bijeli kontrast simbolizira dobro i zlo.

Film me potiče na duboko razmišljanje. Potiče me da preispitujem sebe. Jesam li zapravo sretan sobom i svojim životom? Tko sam zapravo ja? Duboka pouka filma potiče nas da zapravo pronađemo sebe. Uči nas da vjerujemo u sebe i budemo ponosni na svoju različitost. Sigurnost, upornost, ustrajnost i vjera u sebe dovodi do cilja i uspjeha. Isto tako do ostvarivanja vlastitih ciljeva i ideala ne bismo nikako smjeli doći na štetu drugog. Problematika ovog filmskog uratka izvanredno prikazuje problematiku suvremenog doba u kojem do izražaja dolazi pojedinac koji se suprotstavlja ograničenjima. Izražen je bijes mladih, ali i da je teško biti žena, biti različit od ostalih i biti genije.

MISTIČNO U NOVELI EDGARA ALLANA POEA

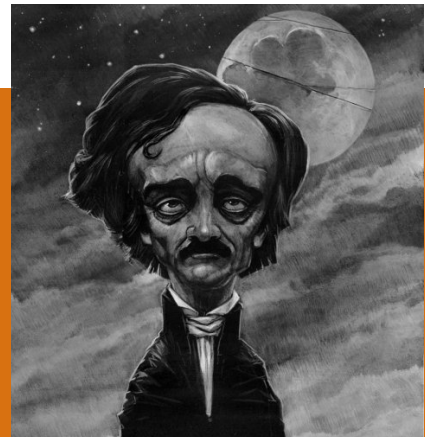
Gubitak ljudskosti sjevremenska je poruka koja se krije iza mistične proze Edgara Allana Poea

Mistika je oduvijek bila predmet zanimanja ljudskih bića. Mamila nas je svojim tajnama i pozivala da istražimo sve njezine kutke. Kada bismo uspjeli odgonetnuti njezine malene dijelove, naša je znatiželja rasla i pozivala nas da ponovimo vječni ples čovječanstva i onog nepoznatog. Što je potrebno ljudskom umu da stvori vlastiti komadić mistike? Rađamo li se s tim ili, pak, životna iskustva grade ukus za grotesku?

Piše: Marjana Brstilo, 2.f

Američki spisatelj Edgar Allan Poe začetnik je priče strave i kriminalističkog žanra, a u svojoj noveli Crni mačak istražuje izopačenost čovjekova uma koja rezultira kroničnim padom ljudskog morala. U ovoj noveli motiv crnoga mačka ne označuje nesreću i jad, već je manifestacija savjesti čovjeka koji gubi ljudskost. U početku novele neimenovani je glavnik lik (pretpostavimo autor) opisan kao čovjek koji voli i brine za životinje. Međutim, njegova ovisnost o alkoholu budi u njemu nasilnu narav koja se odražava na okolinu u kojoj živi. Njegov ljubimac - mačak - postaje jedini djeličak dobrote, sve dok ga autor, u novom napadu bijesa, ne objesi o obilježje

Film je smješten u vrijeme revolucionarnih previranja, društveno-kulturnih promjena individualizma roka i punka 1970-ih godina. Uvjerljivo prikazuje kako događaji u životu pojedinca mogu znatno utjecati na njihovu osobnost i preobrazbu iz dobra u zlo. Iza svega toga stoji moj zaključak da sami odabiremo životni put i kreiramo život. Biramo hoćemo li do cilja doći buntom i borbom ili mirom. Hoćemo li odabrati dobro ili zlo. O nama samima ovisi hoćemo li se iz problema uzdići još jači ili ćemo pasti i pomiriti se sa sudbinom.

Slika preuzeta s mrežne stranice murtislaia.tumblr.com

drvo, zapečativši time sudbinu okrutna i osamljena čovjeka u kojega se pretvorio. Fantastični elementi javljaju se kada mrtvi mačak pripovjedača počinje progoniti i postaje vječni podsjetnik na prijašnja nedjela. Utvara mačka predstavljala je zadnju krhotinu ljudskosti našeg ubojice, a bijela se mrlja na mačkovu krznu oblikuje u poruke. Događaj koji je uslijedio bilo je hladnokrvno ubojstvo pripovjedačeve supruge čije tijelo ovaj beščutni lik skriva u zid svog podruma. Od djeteta blage naravi izrastao je pokvaren muškarac koji se odlučuje na smaknuće zadnje osobe do koje mu je stalo.

Gubitak morala zanimljiva je tema i u današnjem svijetu. Promatrati pad nečijih uvjerenja može nas natjerati da se zapitamo: Koja nas mračna sila gura preko ruba? Jesmo li i mi sposobni za stravičan zločin? Odbijam pomisliti da smo i mi sposobni za nečuvane grozote, ali sve što treba je pronaći vlastitog mačka, nešto što će otvoriti oči morbidnim dijelovima ljudskog uma. Držimo se kao ljudi visokih morala koji jasno vide razliku dobra i zla, ali mnogi ne shvate koliko im se ta granica zamutila dok se ne nađu na njezinu rubu.

SHADOW AND BONE

Već se mnogo godina snimaju adaptacije knjige na ekran, ali nijedna nije kao Netflixova nova serija „Shadow and Bone” („Sjena i kost”). Serija miješa trilogiju „Shadow and Bone” s duologijom „Six of Crows” („Šest vrana”) u jednu priču. Uzima likove iz „Six of Crows” i stavlja ih u okruženje spomenute trilogije i zajedno s njezinim likovima svrstava ih istoj priči.

Piše: Marjana Brstilo, 2.f

Serija je postavljena u svijetu gdje određeni ljudi imaju Grisha sposobnosti. Grisha su podijeljene na Heartrendere, Etheralkije i Fabrikatore, i svaki red ima svoje posebne karakteristike. Većina su Grisha vojnici u Drugoj vojsci koju vodi zazivač sjena s naslovom Darkling.

Serija se radi o Alini Starkov koja živi u zaraćenoj državi Ravki. Alina je kartograf u Prvoj vojsci i vodi normalan život. Pokušava ostati neprimjećena, dok njezin najbolji prijatelj iz sirotišta, Mal Oretsev, uživa u svoj pažnji koju može dobiti. Alina i Mal su nerazdvojni, sve do trenutka u kojem Alina otkrije da ima legendarnu moć dozivanja Sunca pomoću kojeg ima šansu uništiti „Shadow Fold”(„Nabor sjene”), prorez pun smrtonosnih zvijeri koji je rastrgao Ravku nadvoje. Alina trenira zajedno s Darklingom koji ima velike planove za nju.

Kada vijest Alinine moći stigne do Ketterdama, Kaz Brekker, Inej Ghafa i Jesper Fahey plaćeni su da otmu Alinu iz Ravke. Oni su troje od šest glavnih likova iz „Šest vrana”. „Šest vrana” serijal je od dvije knjige („Šest vrana” i „Izopačeno kraljevstvo”) koji se radi o grupi od šestero kriminalaca koji pokušaju izvesti krađu stoljeća. Miješa brutalnost, komplicirane planove, uzbuđenje i istražuje krhkost ljudskih veza. Dvoje drugih likova, Nina Zenik i Matthias Helvar, također imaju nekoliko scena u seriji. Njihov se dio vrti oko neobičnih okolnosti njihova upoznavanja koja se često spominju u „Šest vrana”.

Fotografija preuzeta s mrežnih stranica teenvogue.com

NETFLIXOVA POSLASTICA

Zadnji od šest likova je Wylan Van Eck, stručnjak za eksplozive i flautist, čiji je debi zakazan za drugu sezonu serije.

Među svim „Grisha” knjigama, još postoje i „Kralj ožiljaka” i „Vukovi pred vratima”. Ovi naslovi spajaju sve spomenute likove, a radnja se odvija nekoliko godina nakon radnje svih navedenih naslova. U glavnim su ulogama: Jessie Mei Li (Alina Starkov), Archie Renaux (Malyen Oretsev), Ben Barnes (Darkling), Freddy Carter (Kaz Brekker), Amita Suman (Inej Ghafa) i Kit Young (Jesper Fahey), a autorica originalnih knjiga je Leigh Bardugo. U drugoj su sezoni najavljeni popularni likovi: Wylan Van Eck, Nikolai Lantsov, Tamar Kir-Bataar i Tolya Yul-Bataar. Snimanje počinje u siječnju 2022. godine, a njegov se završetak očekuje u srpnju.

Fotografija preuzeta s mrežnih stranica oakparkpubliclibrary.com

SQUID GAME

„Squid game” ili „Igra lignji” južnokorejska je drama koja se vrti oko smrtonosnog natjecanja za novčanu nagradu od 38 milijuna dolara. U natjecanju isključivo sudjeluje 456 ljudi koji su u financijskim dugovima. Naziv serije dolazi od poznate korejske dječje igre u kojoj na kraju samo jedna osoba preživi i osvoji glavnu novčanu nagradu. (Ovaj članak sadrži „spoilere”.)

Piše: Marčelina Petrić, 1.c

Protagonist je ovog serijala Seong Gi-hun, razvedeni otac koji živi sa svojom bolesnom majkom te ima ovisnost o kockanju zbog koje je i upao u dugove. Pristao je na iznenađni poziv na sudjelovanje u natjecanju neznajući što ga čeka. Tamo je sreo svog starog prijatelja iz djetinstva, Cho Sang-woo-a i upoznao nove ljude s kojima je sklapao saveze kako bi preživio smrtonosne izazove. Autor hit serijala, Hwang

Dong-hyuk, bazirao je ideju za „Squid Game” na osobnom iskustvu s financijskim i društvenim poteškoćama. Svoju inspiraciju pronašao je i u japanskom stripu manga, zvanom „Battle Royale” i filmu „Game Liar”. Također, nazvao je dva lika, Gi-huna i San-wooa, prema svojim starim prijateljima koje je smatrao unutarnjim klonovima jer su bili slični njemu. Iako je serijal izašao u rujnu 2021. godine, on ga je dovršio već 2008. Nitko nije očekivao toliki uspjeh pa čak ni sam autor, ali sigurno jest da cijeli svijet uživa u serijalu, što možemo zaključiti prema brojnim izazovima, rekreacijama, odjeći i „trendovima” koji su proizašli na društvenim mrežama i pojavili se diljem svijeta. No, to nije kraj za Squid Game. Najavljena je i druga sezona koju fanovi nestrpljivo isčekuju, datum nije potvrđen, ali budite sigurni da vaše čekanje neće biti uzaludno!

ŽIVOTNA PRIČA O POZNATOM PJEVAČU

Film „Toma” biografski je film o slavnom pjevaču narodne glazbe sedamdesetih godina Tomi Zdravkoviću. Film redatelja Dragana Bjelogrića objavljen je 2021. godine, a zadobio je veliku popularnost među raznolikom publikom čak i na područjima šire od Balkana. Film ima bezbroj pozitivnih kritika, a publika mu neskromno predviđa nominaciju za Oscara.

Piše: Lucija Pešo, 2.f

U filmu „Toma”, kao što sam već spomenula, prikazan je cijeli život, većinski karijera Tome Zdravkovića. U mladom čovjeku sa sela poznata pjevačica Silvana otkriva nevjerojatan talent za glazbu čime se Toma nastavlja baviti. Putovanjima po gradovima tadašnje Jugoslavije Toma upoznaje mnoge, kako bi često pomislio prave, no vrlo kratke i prolazne ljubavi. Putovao je zajedno sa Silvanom i nastupao po mnogim gradovima. Sjajno je živio, ali spletom raznih okolnosti koje su se dogodile, Toma život nastavlja u dalekoj Americi gdje se liječi od teške boles-

ti i upoznaje djevojku s kojom provodi ostatak svog života. Kada su se zajedno vratili u Jugoslaviju, Tomi se teška bolest vraća, no on se odlučuje boriti i pjevati do zadnjeg dana svog života jer prema njegovim riječima njegova duša traži da pjeva. Kroz cijeli život, kako Toma kaže, bio je jako tužan čovjek, ali sve je činio kao da je najsretniji na svijetu. Osim što je pjevao, pisao je i pjesme. Nakon Silvanina pitanja „Jesi li srećan?”, Toma odgovara, „Srećni ljudi ne pišu pesme, da bi pesmu napisao mora dobro da se zaprljaš.” U film su uključene originalne pjesme Tome Zdravkovića što dodatno čini ljepši dojam samog filma.

Film „Toma” ima jako dubok smisao i vrlo zanimljivu i dramatičnu radnju te prikazuje kako je Toma Zdravković bio jedan divan čovjek no u dubini duše, kako ga je život naveo, vrlo nesretan. Unutar sebe, slomljen i povrijeđen imao je samo jednu želju koja se najbolje može opisati citatom iz ovog filmskog uratka: „Da barem imamo još jedan život, pa da jedan živimo kako želimo, a drugi kako moramo.”

NEZABORAVNO PUTOVANJE U DANSKU

Moji su roditelji već duže vrijeme željeli organizirati obiteljski put u Dansku, točnije u Kopenhagen. Ja sam, iskreno, to uvijek odgađala. Nije me privlačio grad u kojem većinu godine pada kiša. No ovo putovanje nisam uspjela odgoditi.

Piše: Lea Radošević, 1.b

Ovo je bio moj prvi put u vožnji avionom. Bila je noć i svi su putnici spavali, a ja sam uživala u pogledu na nebeske visine. Pogled je bio čaroban i nestvaran. Svijetlili su zgradovi, zgrade, a ceste su bile prekrivene blještavim šljokicama. Bili smo udaljeni samo nekoliko sati od dolaska na kopenhagenski aerodrom. Prvo dansko jutro proveli smo šetajući središtem grada. Bicikle su, u Kopenhagenu, glavno prijevozno sredstvo i cijeli je promet podređen tome. U tom danskom gradu, navodno, biciklira čak pedest tisuća ljudi.

Pogled iz aviona.

Danska nas je šetnja dovela do najpoznatijeg spomenika, sagrađenog po bajci slavnog pisca Hansa Christiana Andersena. Riječ je o sitnoj, srebrnoj figuri Male sirene koja sjedi na stijeni i zamišljeno gleda u prolazeće brodove. Jedan je od najprepoznatljivijih kipova na svijetu pa smo se i mi, naravno, slikali s njom. Posjetili smo zatim dom kraljevske obitelji, palaču Amalienborg. Ova palača smatra se veličanstvenim primjerom danske arhitekture. Sastoji se od četiri identična pročelja klasične palače s rokoko interijerom. Palača se nalazi na osmerostranom trgu, u središtu kojega je konjički kip kralja Fredericka V. Točno u podne, kraljičina garda izvodi poznati pozdrav pridošlim posjetiteljima što mi je bilo jako zanimljivo gledati. U blizini palače Amalienborg nalazi se Federikova crkva, jedna je od najljepših crkvi koje sam vidjela u Kopenhagenu. Zovu je i Mramorna crkva, a njezina je kupola najveća na skandinavskom području. Put nas je vodio do glavne turističke destinacije u Kopenhagenu, kanala Nyhavn. Kanal Nyhavn krasi lijepe šarene kuće, prekrasne drvene jahte i mali i ribarski brodovi. Na slavnom broju 20, danski pisac Hans Christian Andersen napisao je neke od svojih priča.

Sljedeći smo dan proveli u parku Tivoli. Jedan je od najpopularnijih zabavnih parkova u Europi, a ujedno i najstariji. Smješten je u središtu grada, a svakodnevno otvara svoja vrata svim posjetiteljima željnim dobre zabave, igre, adrenalina, predstava i koncerata. Na ulasku u park imala sam osjećaj kao da sam zakoračila u bajku. Moji rođaci i ja uživali smo u mnogobrojnim adrenalinskim vožnjama, od vrtuljka, tobogana do raznih vlakova smrti. Osobito mi se svidio pogled sa Zlatnog tornja odakle je moguće vidjeti cijeli Kopenhagen. U Tivoliju se svakodnevno održavaju i lutkarske predstave koje su prava senzacija pripadnicima najmlađih generacija. Nisam se ni okrenula, a vrijeme je već prošlo. Pao je mrak i došlo je vrijeme za oprost od ovog nezaboravnog parka. Od umora sam zaspala u autu. ZZZZZ...

Posljednje smo jutro odlučili provesti u prirodi. Posjetili smo brojne prirodne i vodene oaze. Bile su prepune raznolika, šarena cvijeća. Napravili smo piknik, igrali na karte, pojeli sendviče i odmorili se za popodnevnu utakmicu. Na kopenhagenskom su stadionu uzbuđenje i adrenalin letjeli zrakom. Bilo mi je zanimljivo čuti danske navijačke pjesme po prvi put.

Sljedeće smo jutro imali zakazan let za povratak u Hrvatsku. Letjeli smo, a sunce je izlazilo na obzoru. Oblaci su bili roza boje, a nebo se, na nekim dijelovima, presijavalo u ljubičastoplavu i žutonarančastu boju.

Ovaj put u Dansku upoznao me je s novom kulturom, tradicijom i malo drukčijim načinom života. Danci, na primjer, nemaju zavjese, stanovi imaju velike prozore tako da im doslovce možete pogledati u život. No tamo to nikoga ne zanima, nitko ne zaviruje u tuđu

Iz Leinog privatnog albuma.

svakodnevicu. Cijeli grad krasi velika zelenila, grad je uredan i nema razbacanog smeća na ulicama. Ovo je putovanje, za mene, bilo nezaboravno i nadam se skorom povratku.

PUTOVANJE U POLJSKU

Moj je djed bio književnik, slikar, kipar i borac u Varšavskom ustanku!

Ovo je za mene bio prvi put da sam napustio granice Republike Hrvatske. Pomalo nervozan i jako uzbuđen, putovao sam avionom u tu baltičku zemlju. Povod ovom putovanju bila je izložba umjetničkih djela mojeg pradjeda koji je bio Poljak, a zvao se Leopold Buczkowski. No krenimo redom.

Piše: Tvrtko Ložić, 1.b

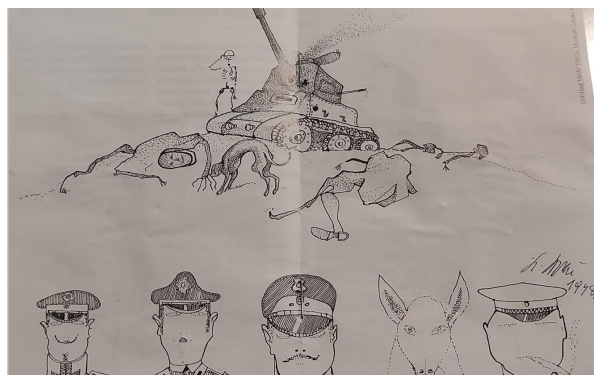
Sjećam se da je dan putovanja bio utorak, na put smo išli moja teta Marica, rođica Marija i ja. Autobusom smo se vozili do Zagreba odakle nas je čekao let za Krakov. Bio je to moj prvi let avionom. Po dolasku na varšavski aerodrom smo se zamalo pogubili jer bio je izrazito velik. Srećom dočeka nas je čovjek po imenu Kuba, on nas je ugostio tih nekoliko dana u svojoj kući koju dijeli sa suprugom. Jako su zanimljivi ljudi, imaju tri psa i dvije mačke. Naš prvi dan boravka u Varšavi proveli smo razgledavajući. Varšava je glavni grad Poljske koji je bio potpuno uništen u Drugom svjetskom ratu. To smo poslijepodne posjetili i varšavski zoološki vrt.

Treći dan boravka bio je dan izložbe koja se održavala u muzeju Sztuki u jednom malom gradiću koji se zove Łódź. Izložba se bila održavala u popodnevним satima pa smo prije toga iskoristili vrijeme šetajući po tom malom gradu, čak smo probali Starbucks kavu. Na izložbi je bilo puno govorancije, nažalost

sve na poljskom, jeziku kojeg ne razumijem. Moj je djed bio književnik, slikar, kipar i borac u Varšavskom ustanku. Njegova su književna djela bila zabranjena u vrijeme Drugog svjetskog rata, a mnoge slike nalazile su se i u Hrvatskoj gdje su često bile i predstavljane u raznim muzejima. Moj je pradjed bio priznato ime u poljskoj književnosti, a proslavio se romanom „Crna bujica”. To je djelo o uništenju poljsko-židovskog gradića. Na izložbi mi je bilo neobično gledati sve te slike koje sam razbijao kad sam bio mali kako sada više u nekoj prostoriji punoj umjetnika i ljudi koje ne poznajem.

Posljednje smo dane boravka u Poljskoj proveli u prirodi, posjetili smo maminu prijateljicu i dan uživali jahajući u prirodi. Posjetili smo i djedov grob na koji smo položili cvijeće. Taj smo dan odlučili posjetiti i muzej Kopernik koji stoji na obali rijeke Visle u Varšavi, a sadrži preko 400 samostalnih eksponata. Ovaj je put za mene bio zabavan, umarajuć ali i poučan. Naučio sam mnogo o poljskoj kulturi, vidio sam pradjedovu domovinu i naučio cijeniti nasljeđe koje je mojoj obitelji ostavio.

Fotografija preuzeta s mrežnih stranica culture.com.

Umjetnički radovi Leopolda Buczkowskog.

REGIONALNO SUDOKU NATJECANJE

Anamaria Markič, učenica 4. e razreda, plasirala se na Regionalno natjecanje u rješavanju Sudoku koje je organizirano prvi put na držanoj razini u organizaciji Agencije za odgoj i obrazovanje i Mense. Natjecanje je održano pojedinačno i ekipno u kategorijama Bistrići, Kadeti i Juniori. Školski list DRUGAČIJI vam donosi nekoliko primjera s natjecanja, a vi procijenite koliko ste u tome vješti.

Želimo vam dobru zabavu!

9		3		2		7		6
	1			5			2	
5				9				1
			2		5			
2	8	5				3	1	4
			1		4			
1				4				7
	9			1			3	
3		2		6		1		8

3		7				1	8	
			5				4	
	3	8			6	4		
				9				2
4								1
			9		5	2		
	6	9	3		8			
				2			7	8
5	1				4			

	7			9			5	
6			5		2			4
		2				8		
	8			7			1	
3			2		8			7
	2	6		1		4	8	
		1				7		
8			3		9			1
	4		1	6	7		3	

1			9		5			3
	5			4			1	
		7		2		6		
5	1		4		2		9	6
	7	9		3		5	4	
			8		9			
		2		9		8		
	4			1			6	
9			3		7			4

FIND ME WHERE IT'S GREY

Life is great, I like all the stars that adorn the sky. It's beautiful in the dark, when no one's there. But a single tear will erase the star and take the glow and glory along with her. My eyes refuse to watch, so tears blur the memory. It's like a half moon. I can't remember the feeling of you during the day, because the dreams are our only venue. I only remember your words and voice. The place where I only meet you

is the one I am longing for. And who can say when the day sleeps if the night keeps all my heart. I want to be connected by a love string not with an over-thinking scar or a red string. From all the memories stored in my heart I gather up the ones of you, link them together. Gazing at them projected across the room. The words you whisper, wonder aimlessly around the room. I find you, in a memory that had slowly accumulated. As if you are there. Where to get? It suddenly disappears...

Ena Gabela, 3.f

Mia Milković, 3.f

I AM FROM

I am from my family,
from the bleach in your bathroom
tiles.

I am from the magical town of
Rivendell,
from the house of The Shining,
from a year of early oos.

I am from the dirt from underneath
your shoes,
from a parallel universe which is
non-existent,
from the world of free spirits.

I am from a different life,
from 3000 years ago.

I am from the new generation,
from the Matrix,
living in a simulation.

I am from the oblivion of sleep,
and just a meaningless speck in the
universe.

Hana Čorić, 4.f

OVO SMO MI! :)

**NOVINARSKA DRUŽINA
2021./2022.**

PRIDRUŽI NAM SE I TI!

